

Uppsikt enligt plan- och bygglagen

– Utvecklingen i landet inom plan-
och byggnadsväsendet år 2008

Uppsikt enligt plan- och bygglagen

Utvecklingen i landet inom plan-
och byggnadsväsendet år 2008

Boverket april 2009

Titel: Uppsikt enligt plan- och bygglagen – Utvecklingen i landet inom
plan- och byggnadsväsendet år 2008

Utgivare: Boverket april 2009

Upplaga: 1

PDF: ISBN 978-91-86045-93-7

Sökord: Översiktsplanering, översiktsplaner, detaljplaner, fysisk
planering, plan- och bygglagen, uppsikt, bostadsbyggande, enkäter,
tendenser, statistik, Sverige

Dnr: 229-4383/2008

Omslagsfoto: Alte Hansen, Bildarkivet

Rapporten finns som pdf på Boverkets webbplats.

Rapporten kan också tas fram i alternativt format på begäran.

©Boverket 2009

Förord

Denna uppsiktsrapport är ett första steg i ett utvecklingsarbete där Boverket årligen redovisar aktuella tendenser inom plan- och byggområdet i landet.

Årets rapport bygger i första hand på den information som länsstyrelserna lämnat i plan- och byggenkäten för år 2008. I sina svar på enkäten redovisar länsstyrelserna uppgifter om utvecklingen av viktiga plan- och byggfrågor i länet och erfarenheter om mellankommunalt samarbete m.m. Underlag för denna rapport är, utöver svaren i plan- och byggenkäten, bland annat länsstyrelsernas återrapporteringar till regeringen enligt regleringsbrevet för 2008 samt Boverkets och länsstyrelsernas gemensamma uppdrag om en kartläggning av kommunernas organisation och resurser.

Rapporten är framtagen av June Lindahl, Anna Andersson, Patrik Faming, Jan Gunnarson, Anette Löfgren och Maria Lotz på Boverket.

Karlskrona april 2009

Janna Valik
generaldirektör

Innehåll

Förord	3
Innehåll	5
Inledning	7
Boverkets sammanfattande slutsatser	9
Tendenser i landet inom PBL-området	12
Befolkningen i Sverige	12
Förväntat bostadsbyggande 2008	15
Översiktsplanering	16
Nya anspråk på den fysiska planeringen	16
Aktualitetsprövningen fungerar inte	17
Program i översiktsplaneprocessen	17
Statligt stöd för planering för vindkraft	18
De viktigaste planeringsfrågorna i länen	20
Mellankommunal samverkan	21
Mellankommunalt administrativt samarbete	21
Regional utvecklingsplanering och kommunal översiktsplanering	23
Resurser och kompetens	24
Länsstyrelserna	24
Kommunerna	26
Kompetenssatsning inom PBL-området	28
Önskat stöd från Boverket	29
Plan- och byggenkäten 2008	31
Översiktsplaner	31
Antagna kommunomfattande översiktsplaner	31
Översiktsplaneringens utveckling 1990 – 2008	32
Fördjupningar av och tillägg till översiktsplaner	33
Detaljplaner och områdesbestämmelser	35
Antagna detaljplaner	35
Enkelt planförfarande 2008	36
Prövade detaljplaner enligt 12 kap. 2 § PBL	38
Överklagade detaljplaner 2008	38
Antagna områdesbestämmelser	39
Bygglov och förhandsbesked	39
Förordnande enligt 12 kap 4§ PBL	39
Prövningar av lov och förhandsbesked	39
Överklagade bygglov och förhandsbesked	39
Beslut om kontrollplaner och ingripande	40
Tillsyn	41
Tillsynsplaner	41
Rutiner och arbetsmetoder	42
Tabellbilaga	43

Inledning

Staten och kommunerna har viktiga roller för att vi ska nå ett önskat och hållbart samhälle. I första hand ligger ansvaret på staten att genom bindande regler ange ramarna för planering och byggande. Staten och kommunerna har också ansvar för att genom uppsikt och tillsyn se till att de demokratiskt fattade besluten får genomslag i den praktiska verkligheten på ett rättssäkert och effektivt sätt.

Boverkets uppsiktsansvar för plan- och byggväsendet anges i 1 kap. 8§ i plan- och bygglagen. Uppsiktsansvaret innebär att Boverket ska skaffa sig överblick över hur kommunerna och länsstyrelserna arbetar med och tar sitt ansvar för planering, tillståndsgivning och tillsyn och förmedla detta till regeringen och tillbaka till länsstyrelserna. I begreppet uppsikt ingår i dag även kunskapsförmedling och stöd till olika aktörer som arbetar med samhällsplanering och byggande.

En viktig del i Boverkets uppsiktsarbete består i att inhämta, bearbeta och analysera information. I det arbetet är Boverket till stora delar beroende av den information som kommer från länsstyrelserna.

Uppsiktsrapporten är ett första steg i ett fortsatt utvecklingsarbete där Boverket årligen ska redovisa aktuella tendenser inom plan- och byggområdet i landet.

Länsstyrelsernas tillsynsansvar anges, liksom Boverkets uppsiktsansvar, i 1 kap. 8§ plan- och bygglagen. Länsstyrelsernas tillsyn över plan- och byggnadsväsendet har enligt förarbetena främst haft en främjande och förebyggande inriktning. Frågan om vad som ska definieras som tillsyn har övervägts av Boverket och länsstyrelserna i rapporten ”Tydligare statligt ansvar i PBL”. Rapporten har remissbehandlats under år 2007. I rapporten föreslås dels att tillsyn definieras enligt tillsynsutredningens förslag om ett snävt och mer avgränsat tillsynsbegrepp inom staten (SOU 2004:100), dels att tillsyn endast gäller kommunens tillsynsansvar enligt 10 kap. 1§ PBL. Boverkets förslag övervägs för närvarande inom regeringskansliet.

Boverkets sammanfattande slutsatser

Tillsyn

Rutiner och arbetsmetoder för länsstyrelsernas tillsyn behöver utvecklas för att möjliggöra en bättre kontroll och insamling av fakta.

Länsstyrelserna behöver öka sina kunskaper om hur kommunerna tillämpar de lagar och bestämmelser som styr byggandet. Länsstyrelserna behöver också ta fram gemensamma rutiner vid diarieföring av inkommande ärenden för såväl plan- som byggområdet. Länsstyrelserna bör utveckla gemensamma metoder och arbetssätt kring dessa frågor.

Regeringen har de senaste åren ställt krav på länsstyrelserna att upprätta tillsynsplaner för samtliga verksamhetsområden. Detta har framgått av såväl budgetpropositioner som regleringsbrev under åren. I årets regleringsbrev för 2009 finns emellertid inte detta krav angivet. Samtidigt anges i senaste budgetpropositionen 2007/2008:1 att regeringen har för avsikt att följa upp länsstyrelsernas tillsynsarbete och att regeringen vill få till stånd en effektivare och tydligare tillsyn inom olika verksamhetsområden.

Boverket kan konstatera att det är otydligt om regeringen fortsatt förväntar sig tillsynsplaner inom länsstyrelsernas olika sakområden eller inte. Idag finns ingen gemensam syn på vad en tillsynsplan ska innehålla eller gemensam arbetsmetod för hur dessa ska tas fram. Det kan vara en uppgift för Boverket och länsstyrelserna att ta fram en gemensam modell för utformningen och innehållet av tillsynsplaner inom plan- och byggväsendet.

Översiktsplanering

Översiktsplaneringen mellan åren 1990 – 2008 visar att det fortfarande är över 100 kommuner, som har kommunomfattande översiktsplaner som är 15 år gamla. Lagstiftarens krav på kommunen, att minst en gång under mandattiden, ta ställning till översiktsplanens aktualitet uppfylls inte.

Det är fler problem förknippade med att drygt 30 procent av landets kommuner fortfarande har gamla och med stor sannolikhet också inaktuella översiktsplaner. Ett problem är att centrala myndigheter, som till exempel transportstyrelsen, låter gamla översiktsplaner ligga till grund för bedömningar av nya investeringar. Detta leder till att det kan bli svårt att samordna och genomföra de föreslagna insatserna då kommunernas översiktsplaner i en region "går i otakt", exempelvis att en kommun har en aktuell översiktsplan medan grannkommunerna har inaktuella planer. Ett annat problem är när inaktuella översiktsplaner ligger till grund för prövning enligt plan- och bygglagen eller miljöbalken. Risken är att dessa beslut helt enkelt grundar sig på ett felaktigt beslutsunderlag.

Problemet med inaktuella översiktsplaner blir också påtagligt när allt fler kommuner arbetar med översiktsplanen i delar via fördjupningar eller

tillägg. Boverkets uppfattning är att tillägg endast bör göras till aktuella översiktsplaner. Planeringsstödet för vindkraft har varit en drivkraft till en ökad aktivitet kring översiktsplaneringen.

Boverket föreslår i rapporten ”Tydligare statligt ansvar” (juni 2007) att 4 kap. 14§ i plan- och bygglagen förtydligas så att länsstyrelsen minst en gång varje mandatperiod ska lämna en sammanfattande redogörelse till kommunerna över de statliga intressen som kan vara av betydelse för översiktsplanens aktualitet. En sådan redogörelse ska alltid lämnas om kommunen begär det, men genom en sådan ändring skulle det också bli ett tydligt ansvar för länsstyrelsen att på eget initiativ lämna den aktuella redogörelsen.

Ett annat förslag till förtydligande är att kommunens ställningstagande till översiktsplanens aktualitet ska sändas till Boverket och länsstyrelsen (en komplettering till 4 kap. 14 § PBL).

De flesta kommuner med inaktuella översiktsplaner ligger norr om Vänern och Mälardalen och har en befolkning som är mindre än 25 000 invånare. Flera av dessa har också svaga kommunala resurser för fysisk planering.

Boverket bedömer att det kan bli svårt för kommunerna att möta de framväxande förväntningar, som kommunerna själva, staten, näringslivet och enskilda, har på ett ökat kommunalt inflytande till exempel när det gäller möjligheterna att bygga strandnära, möta klimatförändringarna och bygga ut för vindkraften.

Koppling mellan översiktsplan och regionala utvecklings- och tillväxtprogram

Det regionala perspektivet är fortfarande outvecklat i många kommunala översiktsplaner. Översiktsplanerna beaktas sällan i det regionala tillväxtarbetet trots vad som anges i förordningen (2007:713) om regionalt tillväxtarbete.

En orsak till detta är att så många översiktsplaner fortfarande är mer än 15 år gamla. Ett annat troligt skäl är att de regionala utvecklings- och tillväxtprogrammen i första hand fokuserar på företags- och näringslivsutveckling och ofta saknar mark- och vattenanvändningsperspektiv. Just avsaknaden av en regional fysisk planeringsnivå enligt plan- och bygglagen (förutom i Stockholms län och Göteborgsregionen) gör att det inte finns någon naturlig koppling mellan regionalt utvecklingsarbete och markanvändningsplanering på länsnivå. Detta förhållande innebär att det finns risk för att delar av det regionala utvecklingsarbetets resultat inte kommer att kunna genomföras.

Boverket har nyligen i rapporten ”Bra dialog ger bra resultat”, analyserat överensstämmelsen mellan regionala utvecklingsprogram och kommunala översiktsplaner. Boverket menar att det är viktigt att dialog och växelverkan mellan det regionala tillväxtarbetet och den kommunala fysiska planeringen stärks, särskilt vad gäller fysiska strukturfrågor.

Mellankommunal samverkan

Boverket kan konstatera att många kommuner har ett mellankommunalt samarbete kring ett antal planeringsfrågor.

Vindkraft och infrastruktur är de planeringsfrågor som tydligast förenar kommunernas planering. Det förekommer också samarbete mellan ett antal kommuner i form av gemensam, kommunal nämnd eller förvaltning, när det gäller frågor enligt plan- och bygglagen.

De viktigaste planeringsfrågorna i länen

De viktigaste planeringsfrågorna i länen handlar enligt länsstyrelsernas rapporteringar om trafikanläggningar, bostadsförsörjning, förtätning av bebyggelse, bullerfrågor, vindkraft, klimatrelaterade frågor, vatten, kust- och hav, externhandel med flera. Många av dessa frågor kräver ett mellankommunalt och mellanregionalt samarbete

Detaljplaneplanering

Planeringsaktiviteten är fortsatt hög, få detaljplaner grundar sig på ett program och användningen av enkelt planförfarande ökar.

År 2008 antogs 2 141 detaljplaner. Detta är likvärdigt med antalet antagna detaljplaner 2007 (2 135). Av totalt antal antagna detaljplaner är 1 223 (57 procent) antagna med normalt planförfarande. I enkäten anges att 266, eller 22 procent av de detaljplaner som är antagna med normalt planförfarande också grundar sig på ett program.

Under år 2008 antogs 918 detaljplaner (43 procent) med enkelt planförfarande. Boverket bedömer att det finns en risk att lagstiftarens avsikt vad gäller insyn i planeringsprocessen inte hanteras på ett riktigt sätt.

Resurser och kompetens

Både länsstyrelser och kommuner står inför en tydlig generationsväxling.

Inom två år kommer cirka 15 procent av länsstyrelsernas personal inom plan- och bostadsfunktionen att ha uppnått 65 års ålder. Inom fem år är siffran 30 procent. Även i landets kommuner är medelåldern hos tjänstemännen inom plan- och byggområdet hög. Ytterligare insatser för att klara kompetensförsörjningen i länsstyrelser och kommuner måste övervägas. En generationsväxling innebär att en ny generation planerare kommer att ha en annan erfarenhet än dagens planerare och arkitekter. Samhället kommer delvis att ställa nya krav på kompetens inom samhällsplaneringen. Boverket menar att det är viktigt att regeringen ser över förutsättningarna för utbildnings- och kunskapsutvecklingen inom plan- och byggsektorn.

Tendenser i landet inom PBL-området

Som underlag för tendenser i landet har Boverket hämtat information från plan- och byggenkäten, länsstyrelsernas återsrapporteringar enligt regleringsbrevet för 2008, Boverkets regeringsuppdrag nr 7 2008 Rb och uppdrag 6 2009 Rb med flera underlag. Källorna anges löpande i texten.

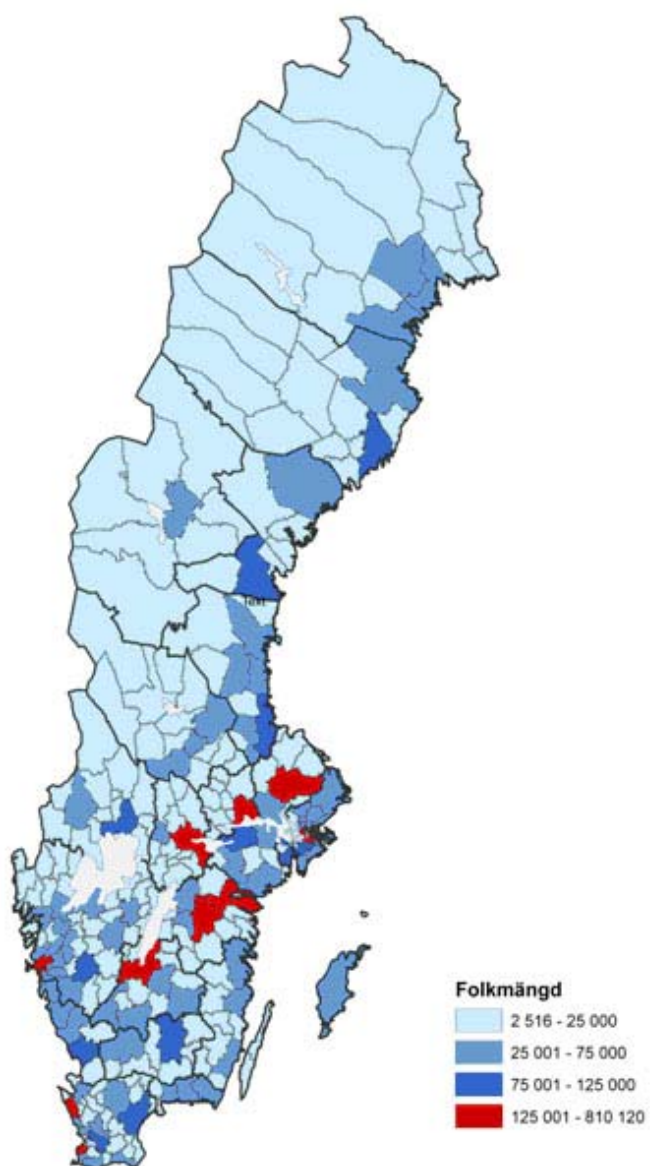
Befolkningen i Sverige

Den 31 december 2008 hade Sverige cirka 9,3 miljoner invånare. Befolkningen fördelar sig ojämnt över landet och inom länen.

Kommunerna skiljer sig åt vad gäller befolkningsstorlek och yta.

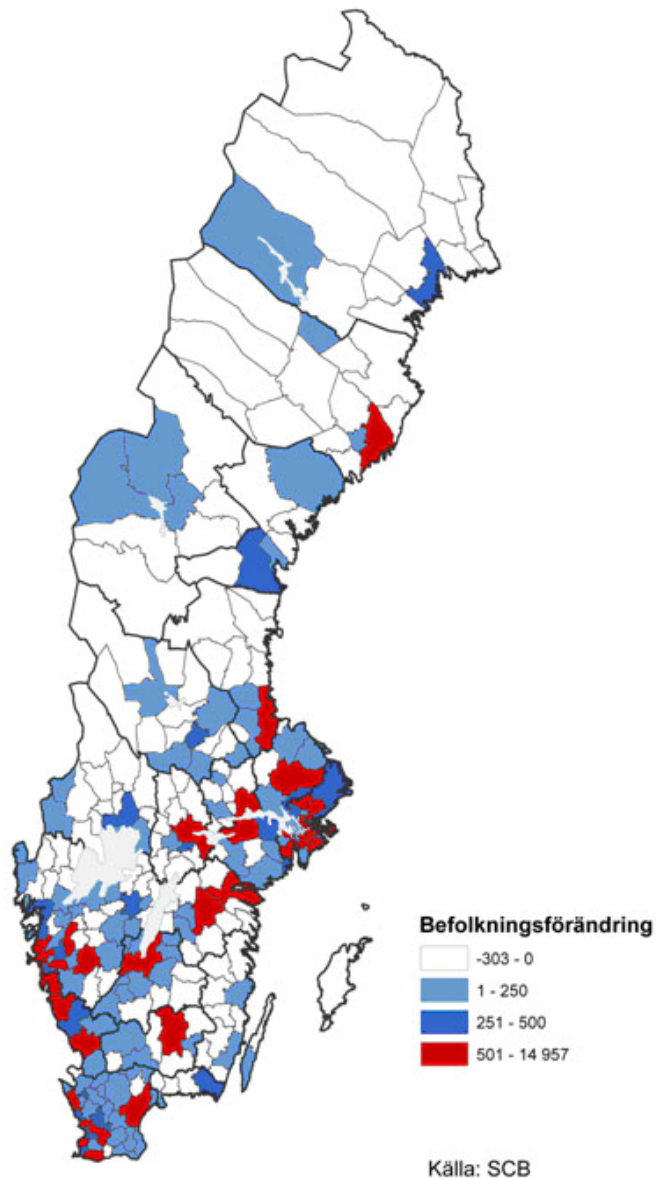
192 av Sveriges 290 kommuner (66 procent) har färre än 25 000 invånare. En fjärdedel av Sveriges befolkning bor i någon av dessa kommuner. 74 kommuner har mellan 25 000 och 75 000 invånare. Här bor en tredjedel av befolkningen. 14 kommuner har mellan 75 000 och 125 000 invånare och utgör knappt 14 procent av befolkningen. Sverige har 10 kommuner med fler än 125 000 invånare. Här bor 28 procent av befolkningen.

Den kommun som har minst antal invånare är Bjurholm i Västerbottens län (2 516 inv.) och den kommun som har flest antal invånare är Stockholmstad i Stockholms län (810 120 inv.). Hälften av Sveriges befolkning bor i någon av de tre ”storstadslänen” Stockholms-, Västra Götalands- eller Skåne län.

Sveriges befolkning, per kommun, 31 december 2008

Källa: SCB

Befolkningsförändring 1 jan – 31 december 2008

133 kommuner hade en negativ befolkningsutveckling under 2008. Cirka 90 procent av dessa kommuner har färre än 25 000 invånare. Resterande kommuner har mellan 25 000 och 75 000 invånare. Detta innebär att 157 kommuner har haft en oförändrad eller positiv befolkningsutveckling.

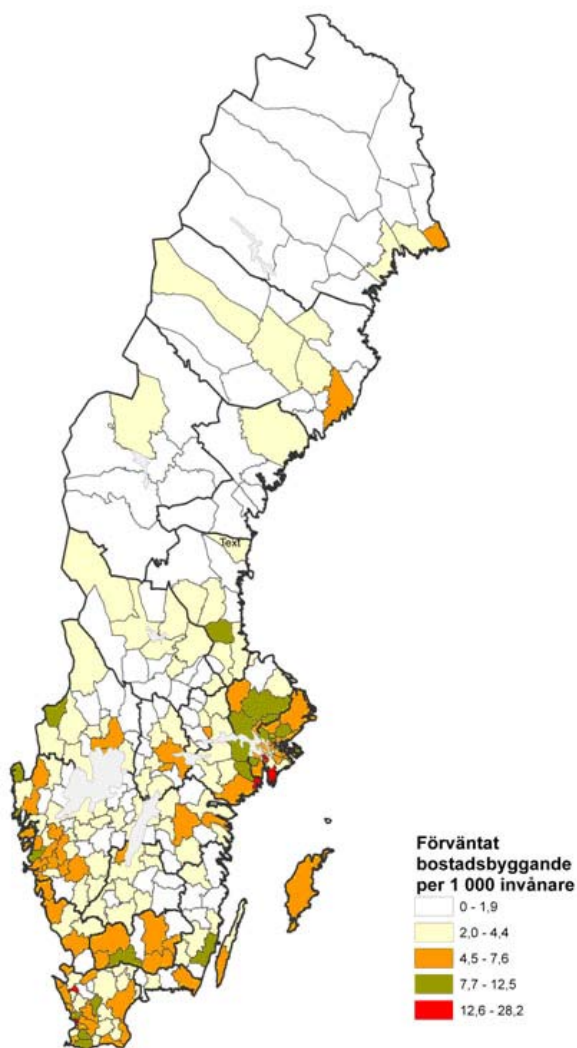
I 38 kommuner har invånarantalet ökat med fler än 500 individer. Samtliga 10 största kommuner ingår i denna grupp. 9 av kommunerna har mellan 75 000 och 125 000 invånare och 16 kommuner har 25 000 till 75 000 invånare. Samtliga kommuner som har haft denna positiva utveckling ligger nära Stockholm, Göteborg och Malmö eller är högskole-/universitetsorter

Förväntat bostadsbyggande 2008

I Boverkets Bostadsmarkandsenkät redovisar kommunerna det förväntade bostadsbyggandet under året. Kartan nedan visar kommunernas förväntningar under 2008.

Kommunernas bedömningar tyder på att bostadsbyggandet förväntades vara stort i de tre storstadsregionerna. De län där kommunerna har ett förväntat bostadsbyggande som ligger över riksgenomsnittet är Stockholms, Uppsala, Kronobergs, Hallands, Skånes, Gotlands och Södermanlands län.

Förväntat bostadsbyggande per tusen invånare, per kommun, 2008

Källa: Boverkets Bostadsmarkandsenkät 2008

Det är framförallt bland länen i norr som det förväntade byggandet är lågt i förhållande till invånarantalet. I söder förväntas kommunerna i Jönköpings län att det ska påbörjas få bostäder i förhållande till invånarantalet.¹

Översiktsplanering

Nya anspråk på den fysiska planeringen

Dagens samhällsförändringar sker i en allt snabbare takt. Nya planeringsanspråk och intressen gör att översiktsplanen behöver ses över kontinuerligt för att behålla sin funktion som ett strategiskt vägledande beslutsunderlag. Det krävs en aktuell översiktsplan för att kommunen till exempel ska kunna planera hållbart för vindkraft, möjliggöra en utveckling av landsbygden i strandnära lägen eller planera för tätortsutbyggnad.

Strandskyddet blir en planeringsfråga

Regeringen har utrett frågan om nya regler för strandskydd. Under 2008 kom en skrivelse från miljödepartementet "Stranden - en värdefull miljö" (Ds 2008:21). Regeringen har därefter omarbetat texten och lämnat en proposition "Strandskyddet och utvecklingen av landsbygden" till riksdagen, den 17 februari 2009. Riksdagen väntas ta ett beslut om den nya lagen i slutet av april. Den nya lagstiftningen är tänkt att träda i kraft den 1 juli 2009 och delar av lagen den 1 februari 2010.

Enligt det nya förslaget ska kommunerna, i sina översiktsplaner, peka ut områden som kan vara lämpliga för landsbygdsutveckling och där lättnader i strandskyddet ska gälla vid den enskilda prövningen. Kommunerna kommer enligt förslaget att ansvara för tillsynen över strandskyddsområden med några få undantag. Kommunerna kommer att få rätten att besluta om strandskyddsdispens i de flesta fall samt få rätten att besluta om att upphäva strandskyddet i en detaljplan.

Boverket och Naturvårdsverket ska, enligt Boverkets regleringsbrev 2009, i samverkan och senast den 1 oktober 2009, tillhandahålla vägledningsmaterial för länsstyrelsernas och kommunernas hantering av de nya bestämmelserna om strandskydd inom respektive myndighets ansvarsområde.

Naturvårdsverket har, i sitt regleringsbrev för 2009, erhållit 700 000 kronor att utbetala till Boverket för att utarbeta vägledning för det differentierade strandskyddet. Naturvårdsverket har även erhållit 9 miljoner kronor att utbetala till länsstyrelserna för deras arbete med att vägleda kommunerna när det gäller att peka ut landsbygdsutvecklingsområden.

Naturvårdsverket har dessutom erhållit 7 miljoner kronor, att utbetala till länsstyrelserna, för att genomföra en översyn av det utvidgade strandskyddet. Översynen ska vara klar år 2014.

¹ Bostadsmarknaden 2008–2009, med slutsatser av Bostadsmarknadsenkäten 2008, sidan 57–58

Aktualitetsprövning

Kommunen ska minst en gång under varje mandatperiod ta ställning till översiktsplanens aktualitet (plan- och bygglagen 4 kap.14§). Före detta beslut ska länsstyrelsen i en sammanfattande redogörelse redovisa statens synpunkter i fråga om sådana statliga intressen som kan vara av betydelse för kommunens beslut samt ange hur synpunkterna enligt länsstyrelsen förhåller sig till översiktsplanen.

Aktualitetsprövningen fungerar inte

Plan- och bygglagen förutsätter att kommunernas översiktsplaner hålls aktuella för att planen ska fylla sin vägledande funktion inför fortsatt planering via fördjupning – tillägg – detaljplanering och övriga beslut om mark- och vattenanvändning i kommunen. Många kommuner har aldrig aktualitetsprövat sin översiktsplan. Detta kan bero på flera orsaker. Avsaknad av rutiner och praxis och tydlig vägledning från Boverket nämns som en orsak liksom brister i samspelet mellan stat och kommun. Endast nio kommuner² har aktualitetsprövat sin översiktsplan det gångna året. En minoritet av landets 290 kommuner har någon gång aktualitetsprövat sin översiktsplan. Det finns stora regionala skillnader.

Förra året var det endast sex länsstyrelser, som hade redovisat sammanfattande redogörelser för de statliga intressena inför kommunens aktualitetsprövning. (Länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Kronobergs, Blekinge och Västra Götalands län).

Det finns därför ett behov av att tydligare formalisera processen och ge vägledning kring aktualitetsprövningen och tydliggöra samspelet mellan stat och kommun.

Idag finns inget krav i lagen att aktualitetsprövningarna (beslut om dessa) ska skickas in till länsstyrelsen och Boverket. Detta borde förtydligas i plan- och bygglagen (4 kap. 14 §).

Olika sätt att hantera aktualitetsprövningen

En del av landets länsstyrelser tolkar lagens krav som att det är kommunen som avgör när översiktsplanen ska aktualitetsprövas och det är endast på uppdrag av kommunen man levererar den sammanfattande redogörelsen för de statliga intressena. Länsstyrelsen i Kalmar län skickade år 2007 ut en sammanfattande redogörelse till samtliga kommuner i länet som en påminnelse och som ett underlag för en politisk diskussion om översiktsplanernas aktualitet. Diskussionerna om översiktsplanernas aktualitet följdes sedan upp vid länsstyrelsens kommunbesök.

I Boverkets rapport ”Tydligare statligt ansvar i PBL” (juni 2007) anges att länsstyrelsens nuvarande ansvar, att lämna en sammanfattande redogörelse över de statliga intressena, bör förtydligas så att detta ansvar gäller oberoende av om kommunen begär en sådan redogörelse eller inte. Enligt Boverkets förslag bör det i lagtexten göras ett tillägg att länsstyrelsen minst en gång varje mandatperiod ska lämna en sammanfattande redogörelse. En sådan redogörelse ska alltid lämnas om kommunen begär det, men det kommer också att vara ett tydligt ansvar för länsstyrelsen att på eget initiativ lämna det aktuella redogörelsen. Boverkets förslag behandlas för närvarande av Miljödepartementet.

Program i översiktsplaneprocessen

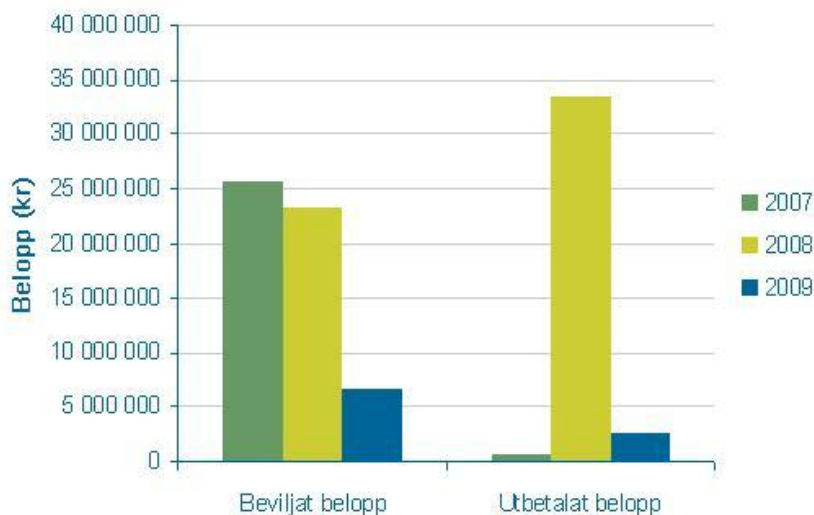
Det är inte ett krav i plan- och bygglagen att arbeta med program i översiktsplaneringen. Många kommuner finner ändå ett behov av att arbeta med program i inledningsskedet av processen. Programarbetet kan redovisa de politiska målen som ska uppnås genom planeringen.

² Nykvarn, Arvidsjaur, Pajala, Ydre, Växjö, Sölvesborg, Varberg, Tjörn och Ulricehamn

Programmet kan också innehålla en vision om kommunens framtida utveckling och regionala roll. Programskedet kan inledas genom offentliga öppna möten där politiker, tjänstemän och allmänhet diskuterar mål, inriktning och strategier för arbetet med översiktsplanen. Under programskedet tas också ofta den första kontakten mellan kommunen och länsstyrelsen angående miljöbedömningen av planen.

Statligt stöd för planering för vindkraft

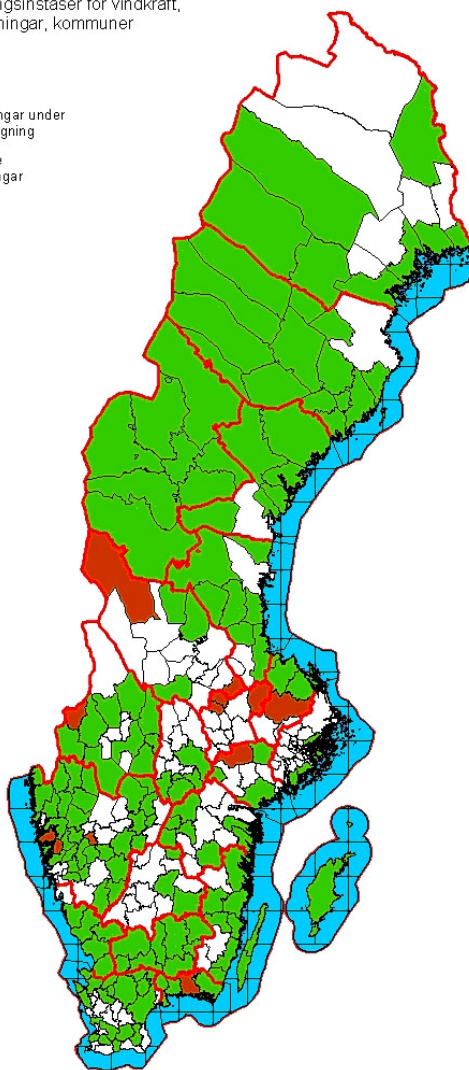
Kommuner, länsstyrelser samt regionala självstyrelseorgan och kommunala samverkansorgan har möjlighet att söka stöd till planeringsinsatser för vindkraft. Syftet är att tillföra resurser till den fysiska planeringen så att förutsättningar skapas för en ökad utbyggnad av vindkraft. I första hand handlar det om att skapa beredskap för utbyggnad av vindkraften i de kommunala översiktsplanerna. Till och med februari månad 2009 har det kommit in 160 ansökningar varav 127 stycken har beviljats. Det är övervägande kommuner som söker bidrag. Både för enskild planering men även i samarbetsprojekt med grannkommuner och länsstyrelser.

Eftersom en ansökan kan innefatta fler än en kommun innebär detta att det nu är över 170 kommuner, länsstyrelser samt regionala och kommunala självstyrelseorgan som har kommit igång med planeringsarbete för vindkraft med hjälp av det statliga stödet. Exempel på planeringsinsatser kan vara tematiskt tillägg till översiktsplanen, fördjupning av översiktsplanen eller planeringsunderlag. Även kostnaden för att ta fram en ny översiktsplan är stödberättigat. Stödet går i sådana fall till den del av arbetet som föranleds av planering för vindkraft. Av ansökningarna är det åtta av landets länsstyrelser som har sökt stöd, då främst för att ta fram planeringsunderlag, till exempel landskapsanalyser och fördjupad vindkartering. Den geografiska spridningen är god vilket framgår av nedanstående karta.

Stöd till planeringsinstanser för vindkraft,
samtliga ansökningar, kommuner
2009-03-31

- Ansökningar under handläggning
- Beviljade ansökningar

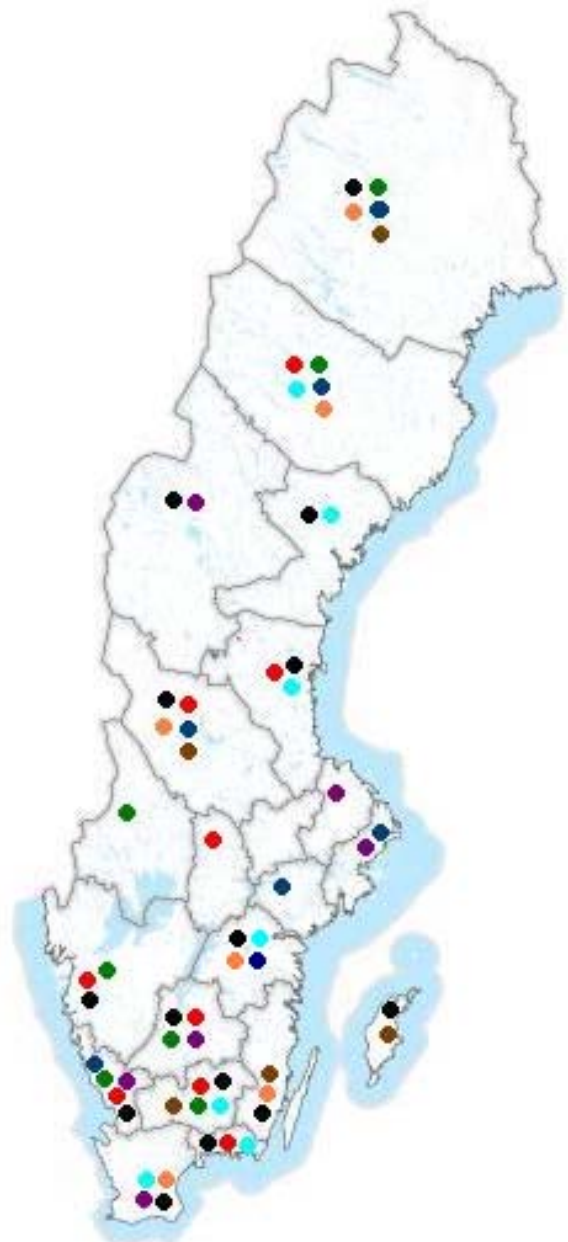
Boverket har noterat ett vaknande intresse för översiktsplanering tack vare planeringsstödet för vindkraft. Många har fått stöd, men arbetet har ännu inte kommit igång fullt ut.

I en enkätundersökning, som utfördes hösten 2008, framgår det att övervägande delen av kommunerna arbetar med tillägg till den kommunomfattande översiktsplanen och att de flesta befinner sig på planeringsstadiet i sitt arbete. De vanligaste kompetensbehoven är avsaknad av kompetens för miljöbedömningar, påverkan på kulturmiljöer/landskap/natur och acceptansfrågor. Behov av utförligare underlag efterfrågas, bland annat när det gäller landskapsanalys, miljöbedömningar, referensobjekt, höjddata och elnätsdata samt föreslagna lagändringar. Resultatet visar också att det finns en stor mångfald och bredd i kommunernas arbete och att informationen till allmänheten varierar.

De viktigaste planeringsfrågorna i länen

De viktigaste planeringsfrågorna i länen handlar enligt länsstyrelsernas rapporteringar om trafikanläggningar, bostadsförsörjning, förtätningar av bebyggelse, buller, vindkraft, klimatrelaterade frågor som skred och översvämningar, vatten, kust- och havsfrågor, externhandel, turism, gruvbrytning med flera. I de regionala systemanalyserna för infrastrukturen har olika länskonstellationer på ett trafikslagsövergripande sätt studerat förutsättningarna för att utveckla transportinfrastrukturen i regionen.

- 14 länsstyrelser har nämnt vindkraft
- 9 länsstyrelser har nämnt strandnära bebyggelse
- 7 länsstyrelser har nämnt klimatrelaterade frågor som skred och översvämningar
- 7 länsstyrelser har nämnt infrastruktur
- 7 länsstyrelser har nämnt frågor om förtätning och hållbar stadsutveckling
- 6 länsstyrelser har nämnt bostadsförsörjning
- 6 länsstyrelser har nämnt handelsetableringar
- 5 länsstyrelser har nämnt turism

Kartan visar de viktigaste planeringsfrågorna enligt länsstyrelsernas redovisningar

Mellankommunal samverkan

Mellankommunalt samarbete sker inom en mängd olika planeringsfrågor. Vindkraft och infrastruktur är vanligast. Andra samverkar om gemensamma planeringsunderlag, gemensamma översiktsplaner, extern handel och strandskydd.

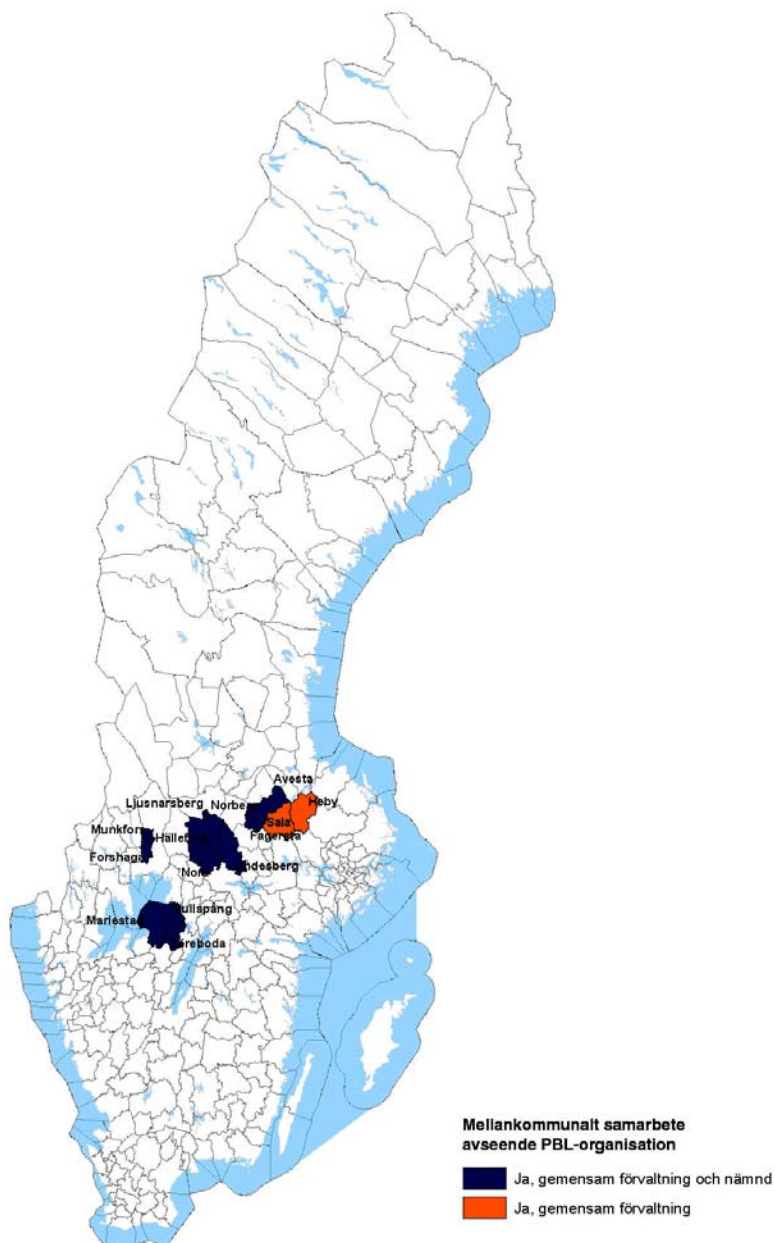
I norra Bohuslän utvecklas metoder för samverkan mellan fem kommuner och med regionala och statliga myndigheter så att regional utveckling och tillväxt, översiktlig planering och miljöpolitik kan kopplas ihop. Mål för projektet är att skapa gemensamma planer/strategier för att styra användning och utveckling av mark och vatten, med särskilt fokus på kustzonen. I Stockholms län samverkar man genom att ta fram en ny regionplan som också är en regional utvecklingsplan. Norrköpings och Linköpings kommuner samverkar kring en gemensam översiktsplan. Drivkraften är samordningen kring Ostlänken och strävan att utveckla en "fjärde storstadsregion". Det finns emellertid fortfarande kommunal översiktsplanering där mellankommunala perspektiv inte har utvecklats.

Mellankommunalt administrativt samarbete

Boverket har, enligt regleringsbrevet för 2008 (uppdrag 7), "Förbättrad statlig överblick över tillämpningen av PBL"³ genomfört en kartläggning av hur PBL-verksamheten är organiserad i Sveriges kommuner. Länsstyrelserna har kvalitetsgranskat materialet. Kartläggning omfattar bl.a. vilka kommuner som samarbetar i gemensam nämnd eller förvaltning.

Det förekommer samarbete mellan ett antal kommuner i form av gemensam, kommunal nämnd eller förvaltning, när det gäller PBL-frågor. Sala i Västmanlands län och Heby i Uppsala län är kommuner som har gemensam förvaltning vad gäller bygglov. I övrigt finns fyra samarbeten där kommunerna har både gemensam förvaltning och gemensam nämnd. Mariestad, Gullspång och Töreboda i Västra Götalands län har gemensam nämnd och förvaltning för bygglov. Övriga kommuner med gemensam nämnd och förvaltning hanterar såväl översiktsplaner som detaljplaner och bygglov. Det gäller Forshaga och Munkfors kommuner i Värmlands län. Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Nora kommuner i Örebro län, Avesta, Fagersta och Norbergs kommuner i Dalarnas och Västmanlands län. Man kan notera att samarbetet mellan kommunerna i två fall sker över länsgräns. Det gäller dels samarbetet mellan Sala och Heby dels mellan Avesta, Fagersta och Norbergs kommuner.

³ Boverket dnr 1109-873/2008

Källa: Boverkets rapport – Förbättrad statlig överblick över tillämpningen av PBL.
Boverket 2008

Regional utvecklingsplanering och kommunal översiktsplanering

Behovet av ett regionalt perspektiv i den fysiska planeringen har ökat. Många viktiga fysiska strukturer behöver planeras regionalt över kommungränser och i vissa fall över länsgränser.

En regionplanering enligt 7 kap. plan- och bygglagen förutsätter att regeringen har utsett ett regionplaneorgan och att de aktuella kommunerna inte mer allmänt motsätter sig detta.

Regional utvecklingsplanering regleras i förordningen om regionalt tillväxtarbete (2007:713, 4 §). I denna förordning regleras även förhållandet mellan kommunernas översiktsplanering och den regionala utvecklingsplaneringen genom att "Samordning med regionala planer inom ramen för det nationella strukturfondsprogrammet, kommunernas översiktsplanering ... ska särskilt eftersträvas i arbetet ...".

Även i regeringens "Nationella strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning", understryks det att det regionala utvecklingsprogrammet ska beakta översiktsplaneringen i berörda kommuner.

I Boverkets sammanställning av länsstyrelsernas återrapporteringar, enligt 2008 års regleringsbrev, framgår det att det regionala perspektivet fortfarande är outvecklat i många kommunala översiktsplaner.

Boverket kan konstatera att det finns en förväntan från regeringens sida på att den regionala utvecklingsplaneringen ska beakta de kommunala ställningstagandena i den översiktliga planeringen men att detta idag inte sker i tillräcklig utsträckning. En bidragande orsak till detta är förmodligen att så många översiktsplaner fortfarande är mer än 15 år gamla. Boverket har nyligen i rapporten "Bra dialog ger bra resultat – Kommunala översiktsplaner och regionala utvecklingsprogram"⁴ analyserat överensstämmelsen mellan regionala utvecklingsprogram och kommunala översiktsplaner. Rapporten visar att överensstämmelsen i många fall är liten, men att den är bättre i vissa län där dialogen mellan den regionala nivån och kommunerna är mycket aktiv. Boverket menar därför att det är viktigt att dialog och växelverkan mellan det regionala tillväxtarbetet och den kommunala fysiska planeringen stärks, särskilt vad gäller fysiska strukturfrågor.

Regionplanering enligt PBL, har endast kommit till användning i Göteborgsregionen och i Stockholms län, med stöd av en speciallag kopplad till PBL. Den senaste regionplanen för Stockholms län, RUFS 2001⁵, syftar till att även vara Stockholms läns regionala utvecklingsprogram, RUP. Detta enligt en informell överenskommelse mellan länsstyrelsen och landstinget m.fl. Planeringen i Stockholms län har genom detta arbete visat på möjligheterna till nära samverkan mellan fysisk regionplanering och regional utvecklingsplanering.

Boverket menar att det är angeläget att regionplaneinstitutet enligt PBL finns kvar eftersom en regional fysisk plan kan fylla en viktig

⁴ Boverkets rapport september 2008

⁵ RUFS - Regional utvecklingsplan för Stockholms län

funktion som stöd för ett regionalt perspektiv i den kommunala översiktsplaneringen. En regionplan enligt PBL kan också bidra till att stärka kopplingen mellan kommunernas fysiska planering och det regionala utvecklingsarbetet.

Regionplaneinstitutet i PBL är flexibelt genom att regionplanering även kan göras över länsgränser och omfatta såväl vatten- som land- och kustområden. Fysisk regionplanering enligt PBL skulle följaktligen kunna vara användbar i flera delar av landet än idag.

Resurser och kompetens

Länsstyrelserna

Boverket har, enligt regleringsbrevet för 2009 (uppdrag 6)⁶, sammanställt länsstyrelserna återskottsbrev beträffande kostnader och årsarbetskrafter för sakområdet "Hållbar samhällsplanering och boende". Detta sakområde inrymmer länsstyrelsernas hantering av ärenden och tillsyn enligt plan- och bygglagen. Sammanställningen visar följande.

Flest avsatta medel/högsta kostnader för sakområdet "Hållbar samhällsplanering och boende" under 2008 redovisar länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län. Minsta avsatta medel/lägst kostnaderna redovisar länsstyrelserna i Gotlands, Västmanlands och Örebro län, Motsvarande bild gäller för antalet årsarbetskrafter. Se tabellen nästa sida.

⁶ Boverkets dnr209-967/2009

*Kostnader och årsarbetskrafter för sakområdet "Hållbar samhällsplanering och boende"**

Län	Kostnader tkr totalt		Årsarbetskraft totalt	
	2007	2008	2007	2008
Stockholm	22 236	21 867	35,2	32,9
Uppsala	4 241	11 277	7,5	8,4
Södermanland	3 919	3 960	8,6	8,21
Östergötland	4 057	4 441	7,5	7,6
Jönköping	3 156	3 713	5,87	6,78
Kronoberg	2 896	3 666	4,61	5,37
Kalmar	3 403	3 500	6	5,9
Gotland	1 603	1 581	1,6	2,77
Blekinge	4 201	3 280	7,1	5,5
Skåne	18 119	17 356	26,31	26,96
Halland	4 350	4 267	7,4	6,8
Västra Götaland	19 190	19 722	33,31	31,92
Värmland	3 955	3 868	5,9	6,8
Örebro	2 535	2 961	4,55	5,2
Västmanland	2 487	2 682	4,6	4,5
Dalarna	6 624	7 231	10,6	11
Gävleborg	4 147	4 750	8	8,2
Västernorrland	5 672	6 719	10,1	9,5
Jämtland	3 478	3 945	6,7	6,5
Västerbotten	3 843	4 546	6,2	6,04
Norrbottn	4 045	4 013	7,1	6,3
Summa	128 157	139 345	214,75	213,15

*Siffrorna är hämtade ur respektive länsstyrelses årsredovisning 2008 (tabell C)

Den totala kostnaden för tillsyn över plan- och byggnadsväsende under 2008 var 2,5 procent av kostnaderna för hela sakområdet och 2,7 procent av antalet årsarbetskraften för hela sakområdet.

Den totala kostnaden för hanteringen av överklagade ärenden, enligt plan- och bygglagen, under 2008 var 23 procent av kostnaderna för hela sakområdet och 25 procent av antalet årsarbetskrafter för hela sakområdet.

Länsstyrelserna har, som en del i Boverkets och länsstyrelsernas kompetenssatsning inom plan- och bygglagen genomfört en strategisk analys av de resurs- och kompetensmässiga förutsättningarna vid länsstyrelserna. Länsstyrelserna visar här på en nära stående generationsväxling. Inom två år kommer cirka 15 procent av länsstyrelsernas personal inom plan- och bostadsfunktion att ha uppnått 65 års ålder. Inom fem år är siffran 30 procent och inom 10 år har cirka 45 procent uppnått 65 års ålder.

Medel för personella resurser på länsstyrelserna

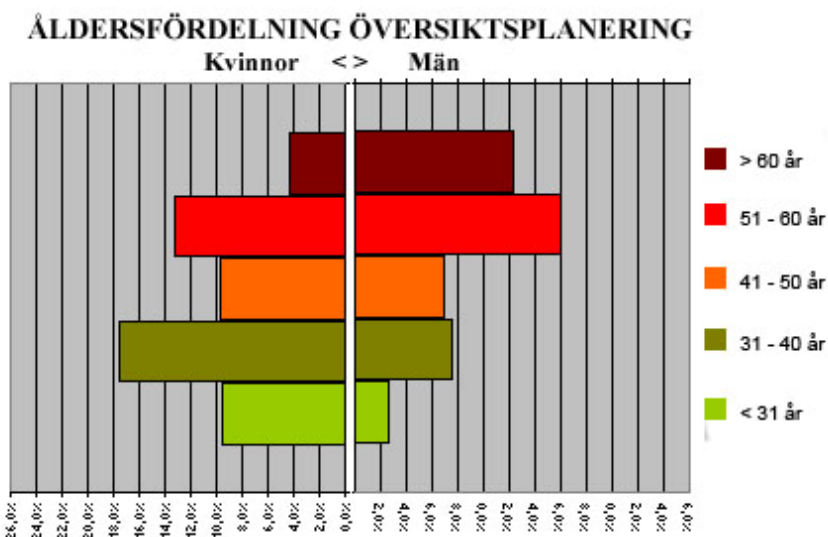
Regeringen har i 2009 års budget ökat anslaget till länsstyrelserna med 30 miljoner kronor för att möjliggöra en förbättrad tillämpning av plan- och bygglagstiftningen. Detta belopp bedöms av länsstyrelserna vara en god förstärkning till länsstyrelserna och möjliggör att de påtalade bristerna på sikt kan bli mindre besvärande.

Kommunerna

Boverket har, enligt regleringsbrevet för 2008 (uppdrag 7), "Förbättrad statlig överblick över tillämpningen av PBL"⁷ genomfört en kartläggning av kommunernas resurser in om plan- och byggområdet. I samarbete med Sveriges kommuner och landsting har en enkät utarbetats. Enkäten innehåller frågor om kommunernas personal, nämndledamöter och i vad mån kommunerna anlitar konsulter. Informationen gäller antal anställda, kompetens, fördelning på kön och ålder inom PBL-området.

I rapporten gör Boverket reflektionen att kommunerna, i sitt arbete med fysisk planering, är beroende av en stor mängd konsulter och att medelåldern hos tjänstemännen i landets kommuner inom plan- och byggområdet är hög. Boverket ställer sig bland annat frågan hur kommunerna kommer att klara av att möta det stora behovet av nyrekrytering och kompetensutveckling som de står inför. Boverket konstaterar att det krävs ett samarbete mellan stat och kommun där Boverket och länsstyrelserna har viktiga roller att fylla. Nedan redovisas åldersprofilen för kommunanställda som arbetar med översiktsplanering, detaljplanering, bygglovhantering och bygganmälan.

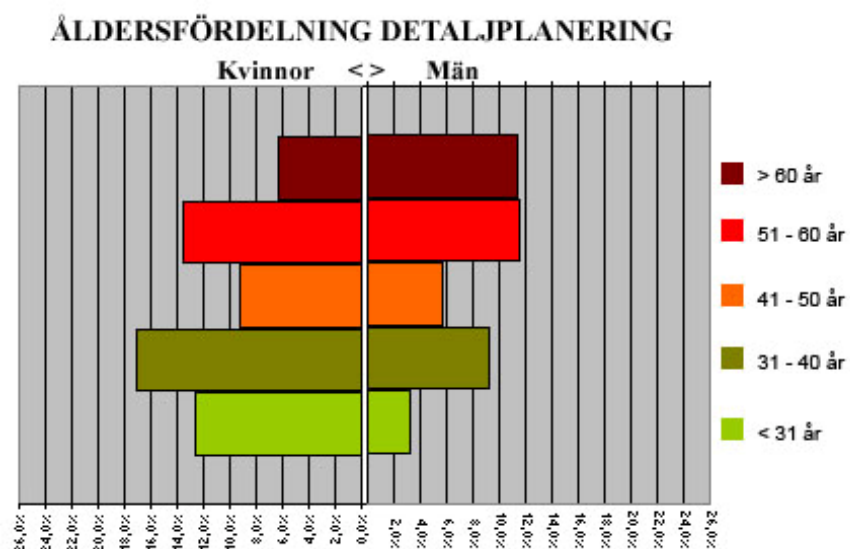
Åldersprofil för kommunanställda som arbetar med översiktsplanering.

Källa: Boverkets rapport december 2008. Förbättrad statlig överblick över tillämpningen av PBL. Boverket december 2008.

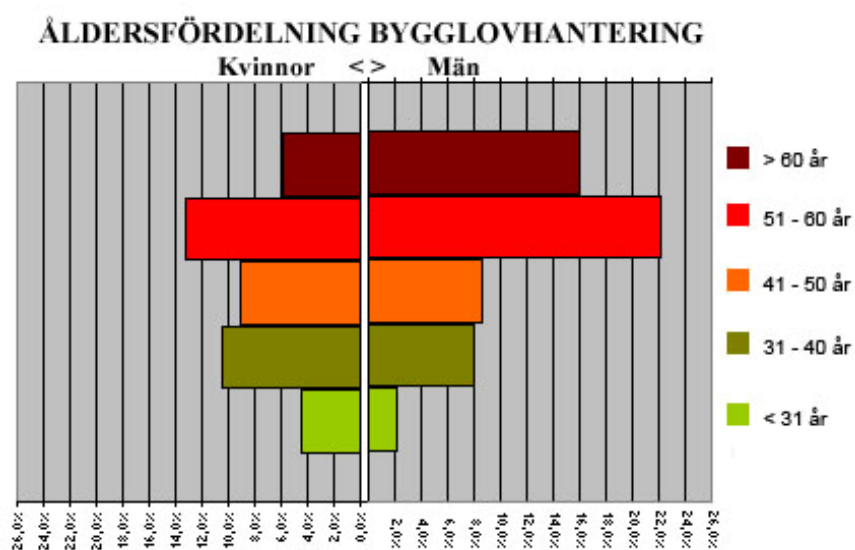
⁷ Boverket dnr 1109-873/2008

Åldersprofil för kommunanställda som arbetar med detaljplanering.

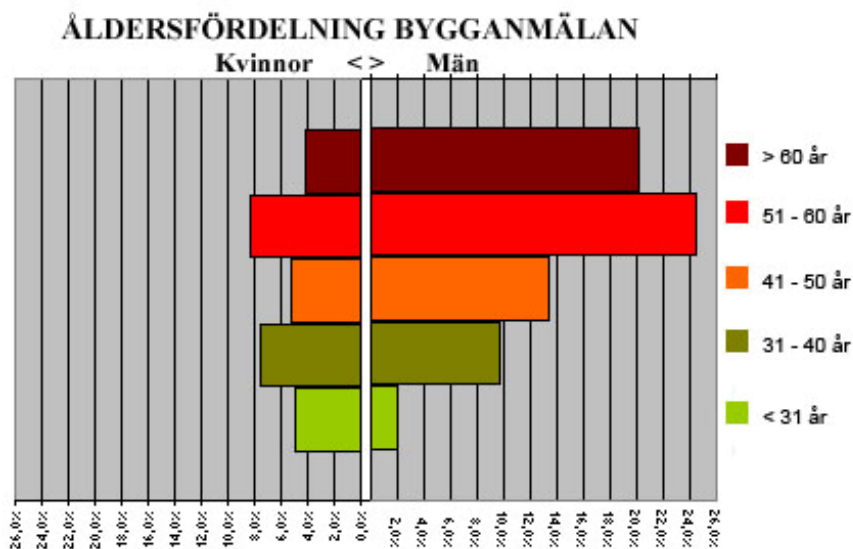
Källa: Boverkets rapport december 2008. Förbättrad statlig överblick över tillämpningen av PBL. Boverket december 2008.

Åldersprofil för kommunanställda som arbetar med bygglov.

Källa: Boverkets rapport december 2008. Förbättrad statlig överblick över tillämpningen av PBL. Boverket december 2008.

Åldersprofil för kommunanställda som arbetar med bygganmälan.

Källa: Boverkets rapport december 2008. Förbättrad statlig överblick över tillämpningen av PBL. Boverket december 2008.

I ett föränderligt samhälle med höga krav på god tillämpning av lagar och bestämmelser och med en rättssäker och effektiv hantering står kommunerna inför många och stora utmaningar. Regeringen har på olika sätt visat att man vill satsa på planering och byggande. I den statliga och kommunala förvaltningen finns många kunniga och engagerade människor. Olika myndigheter och övriga aktörer inom området har stora resurser och därmed goda möjligheter att lösa de problem som finns och som kan uppstå. För att klara framtiden utan att kvalitet och effektivitet minskar och därigenom hotar medföra en demokratiförlust krävs ett strukturerat samarbete inom och mellan alla delar av den allmänna förvaltningen. Där har Boverket, i samarbete med andra, en viktig uppgift att fylla.

Kompetenssatsning inom PBL-området

Regeringen har, för perioden 2008–2010, även tillsatt 30 miljoner kronor för kompetenssatsning för att åstadkomma bättre tillämpning inom PBL-området, för främst länsstyrelserna och de centrala verken. I förlängningen kommer detta att öka förutsättningarna för länsstyrelserna och på sikt även kommunerna att bedriva ett bättre och mer ändamålsenligt tillsynsarbete.

Under 2008 har satsningen omfattat seminarier och workshops på landets länsstyrelser. Det inledande seminariet syftade i korthet till att ge en bred grundkurs i PBL-tillämpning. I efterföljande workshop fick deltagarna öva på en konkret fallstudie samt även formulera en lista med åtgärdsförslag för att effektivisera processen. Kompetensutvecklingen under 2009 kommer bland annat att vara inriktat på länsstyrelsernas tillsynsansvar.

Önskat stöd från Boverket

I plan- och byggenkäten för 2008 ställde Boverket en öppen fråga angående vilket stöd länsstyrelserna önskade sig från Boverket. Svaren visar följande.

Stöd från Boverket i hanteringen av:

- Miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten i planer enligt PBL
- Åtgärdsprogram enligt miljöbalken i planer enligt PBL
- Hur klimat- och energifrågorna kan hanteras i den kommunala planeringen
- Strandskydd enligt nya ändringar i lagen (MB och PBL)

Vidare nämner länsstyrelserna att:

- Boverket behöver uppmärksamma att det finns kommuner som ännu inte klarat ut hanteringen av gamla 113§ BL förordnanden
- Boverket behöver stödja länsstyrelserna med att uppmärksamma departementen på de yttora men befolkningssvaga kommunernas situation när det gäller brist på resurser och kunskap för planering
- Kompetensutveckling inom tillsynsområdet behövs

Det behövs

- Metoder för långsiktigt arbete med riksintressen.
- Särskilt stöd vid samordning av statliga myndigheters intressen.
- Ett tillgängligare Boverk.
- En omarbetning av rapporten ”Bättre plats för arbete”
- Kompetensutveckling och utbytestjänstgöring inom sakområdet

Plan- och byggenkäten 2008

I detta kapitel redovisas länsstyrelsernas svar på plan- och byggenkäten angående utvecklingen under 2008.

Översiktsplaner

Antagna kommunomfattande översiktsplaner

Total antagna kommunomfattande översiktsplaner, per kommun, 2008

Översiktsplan

Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen ha en aktuell översiktsplan (ÖP) som omfattar hela kommunens yta. Översiktsplanens syfte är att ge vägledning och stöd i beslut om användningen av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. Översiktsplanen redovisar en avvägning mellan olika allmänna intressen. Planen är inte juridiskt bindande.

Kommunen ska minst en gång varje mandatperiod ta ställning till planens aktualitet.

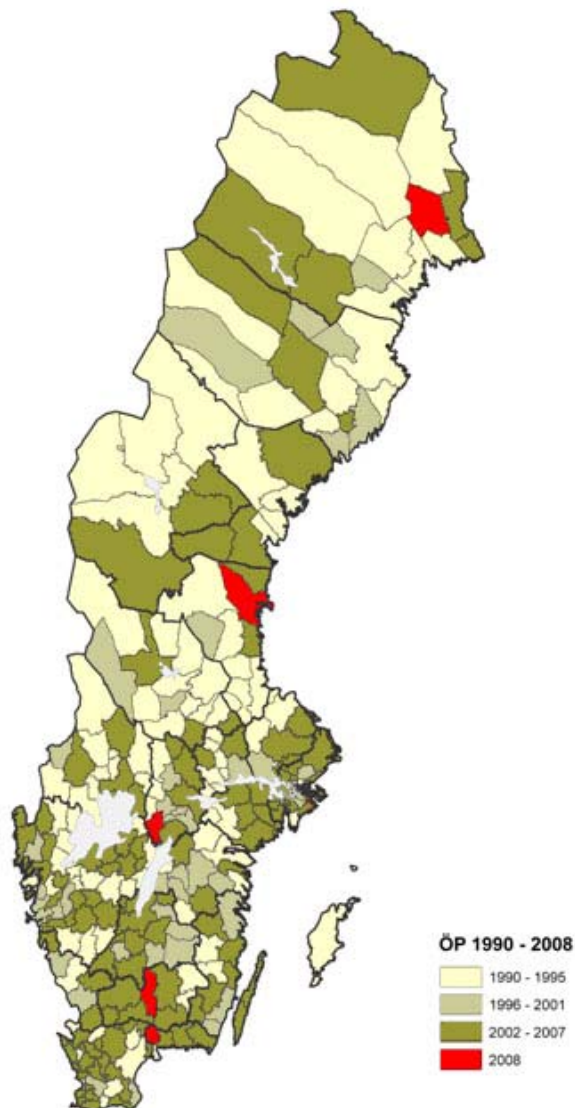

Under 2008 antogs sex kommunomfattande översiktsplaner – Tyresö kommun i Stockholms län, Övertälja kommun i Norrbottens län, Alvesta kommun i Kronobergs län, Olofströms kommun i Blekinge län, Laxå kommun i Örebro län och Hudiksvall kommun i Gästrikland. Detta kan jämföras med 12 antagna planer 2007 – och 2006, då 25 planer

antogs. Antalet antagna planer förväntas öka under nästa år mot bakgrund av att länsstyrelserna har avgett 19 samrådsyttranden och 10 granskningsyttranden under året.

Översiktsplaneringens utveckling 1990 – 2008

År för antagande av den kommunomfattande översiktsplanen, per kommun, 1990–2008

Det är fortfarande 103 kommuner som har en gällande kommunomfattande översiktsplan från 1990–1995, 47 kommuner har en översiktsplan från 1996–2001 och 140 kommuner har en översiktsplan från 2002–2008. Av de kommuner som har en kommunomfattande översiktsplan från 2002–2008, har ett fåtal (Tyresö, Helsingborg, Mörbylånga, Överkalix, Malmö) kommuner gjort tre omarbetningar av

sin översiktsplan sedan 1990. En kommun har gjort fyra omarbetningar (Örnsköldsvik).

Totalt antal antagna kommunomfattande översiktsplaner mellan 1988 och 2008

Det är få kommuner som har aktualitetsprövat sin översiktsplan under den gångna mandatperioden.

Fördjupningar och tillägg

Enligt 4 kap 1 § PBL kan översiktsplanen ändras för en viss del av kommunen genom en **fördjupning**, dvs. en mer detaljerad redovisning av ställningstagande inom ett visst geografiskt område.

Ett **tillägg**, dvs. en planeringsfråga som inte tidigare har tagits upp i översiktsplanen, behandlas över hela kommunens yta.

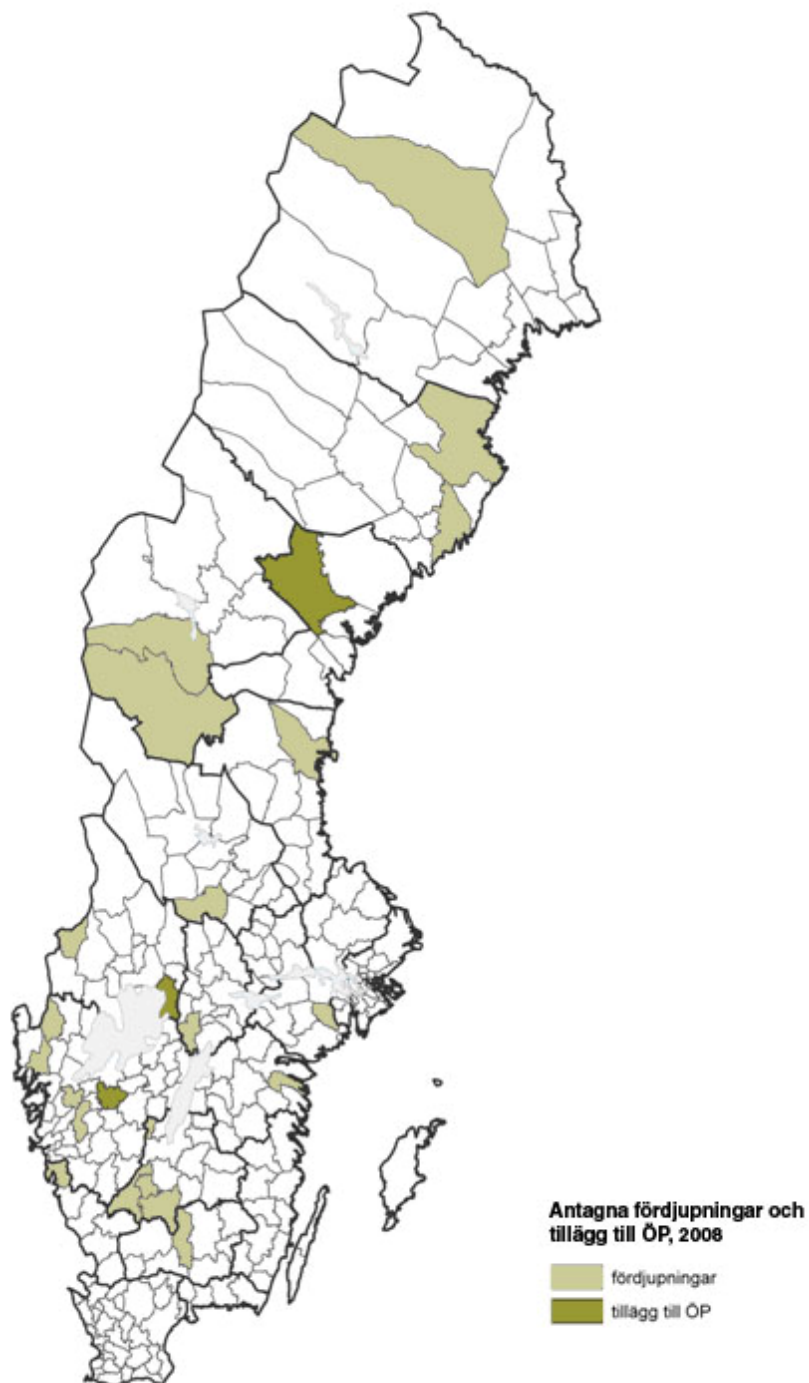
Fördjupningar av och tillägg till översiktsplaner

På grund av att få kommuner har aktualitetsprövat sin översiktsplan enligt plan- och bygglagens krav, försvårar det arbetet med ändringar av översiktsplanen via tillägg eller fördjupningar. Detta gäller framför allt tillägg till översiktsplanen där avvägningar ska göras mellan tillägget och övriga allmänna intressen över hela kommunens yta. Det har visat sig att kommunerna då i stället väljer att göra fördjupningar av översiktsplanen för berörda delar.

År 2008 antogs 23 fördjupningar. Detta kan jämföras med 12 antagna fördjupningar år 2007. Antalet antagna fördjupningar har de senaste åren legat kring 20 planer per år. Antalet antagna fördjupningar väntas öka under nästa år. Länsstyrelserna har avgett 44 samrådsyttranden och 37 granskningsyttranden över fördjupningar under året. Det är stora regionala skillnader. Kommunerna i Jönköpings län och Västra Götalands län har varit mest aktiva under året. Vissa kommuner har över 20 antagna fördjupningar, men en gammal kommunomfattande översiktsplan. Frågan om omarbetning av översiktsplanen behöver då sannolikt tas upp i kommunen.

År 2008 antogs endast tre tillägg, samtliga för vindkraft. Detta kan jämföras med åtta antagna tillägg år 2007. Många är i program- eller samrådsskedet. Länsstyrelsen har avgett 17 samrådsyttranden och åtta granskningsyttranden över tillägg under år 2008.

*Antagna fördjupningar av och tillägg till den kommunomfattande
översiktsplanen, per kommun, 2008*

Detaljplaner och områdesbestämmelser

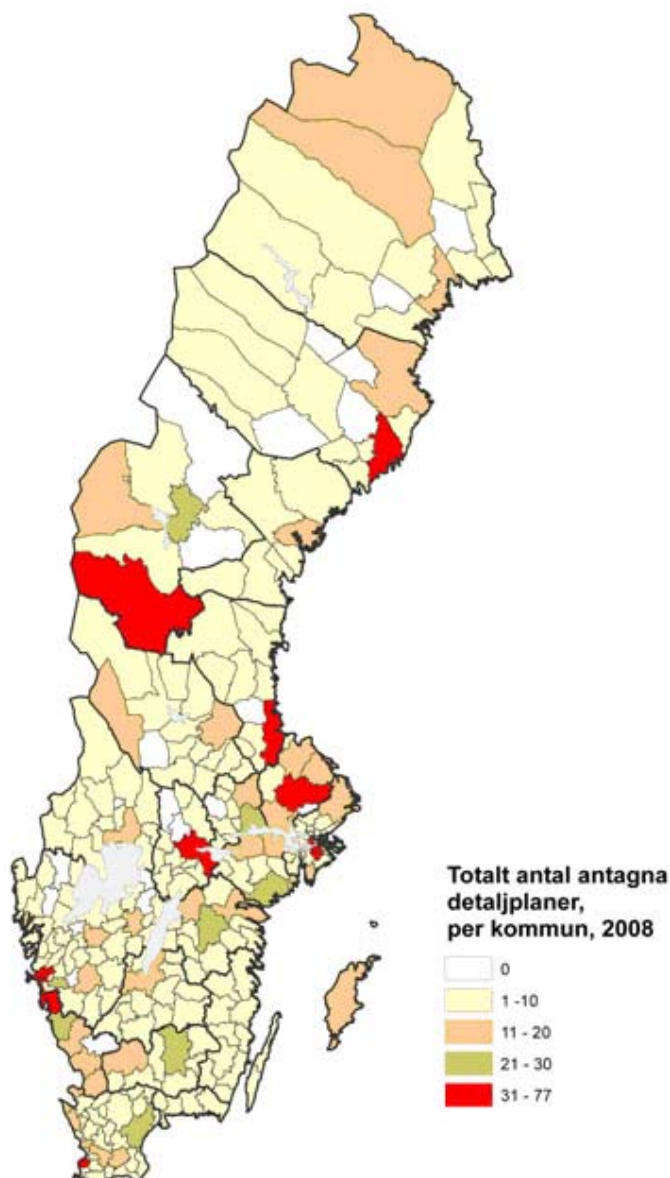
Antagna detaljplaner

Totalt antal antagna detaljplaner, per kommun, 2008*

Detaljplanen är ett instrument för kommunen att förverkliga lokala politiska ställningstaganden om hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelse ska utformas och förvaltas.

Varje plan ska ge en samlad bild av hur kommunen tänker sig att marken inom planområdet ska förändras eller bevaras. Vid beslut om detaljplan ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen.

Allmänna intressen som ska beaktas finns angivna i 2 kap. plan- och bygglagen (PBL).

* Kalmar läns uppgifter är hämtade från länsstyrelsens återrapportering 2008. Siffrorna är därför inte redovisade per kommun utan anger ett genomsnitt för länet.

År 2008 antogs 2 141 detaljplaner. Detta är likvärdigt med antalet antagna detaljplaner 2007 (2 135) och planeringsaktiviteten är fortsatt hög. Flest detaljplaner har antagits i Stockholms stad (77) i Stockholms län, Kungsbacka kommun (53) i Hallands län, Örebro kommun (46) Örebro län och Uppsala (44) Uppsala län. De 10 kommuner som antagit mellan 31 och 77 detaljplaner finner vi i Storstadsregionerna (fem) och högskoleorter (fyra) och så har vi Härjedalens kommun som har antagit 37 detaljplaner under 2008.

Det är 22 kommuner som inte har antagit några detaljplaner, samtliga kommuner har färre än 25 000 invånare. Flest kommuner har antagit mellan en och 10 detaljplaner (199 kommuner). 39 kommuner har antagit mellan 11 och 20 detaljplaner. 9 kommuner har antagit mellan 21 och 30 detaljplaner. (Kalmar läns kommuner ligger i kartan i intervallet 1–10 detaljplaner – detta är ett genomsnitt per kommun för länet. Totalt antal antagna detaljplaner för Kalmar län är hämtade ur länsstyrelsens återskärningsrapportering 2008 och därför redovisas en genomsnittssiffra per kommun.)

Länsstyrelserna redovisar i enkäten att 77 antagna detaljplaner bedöms avvika från den kommunala översiktsplanen. Det finns dock inget svar registrerat för 97 kommuner där vi inte vet om det innebär att länsstyrelsen inte har tagit ställning till frågan eller om det ska uppfattas som att ”ingen detaljplan avviker från översiktsplanen”

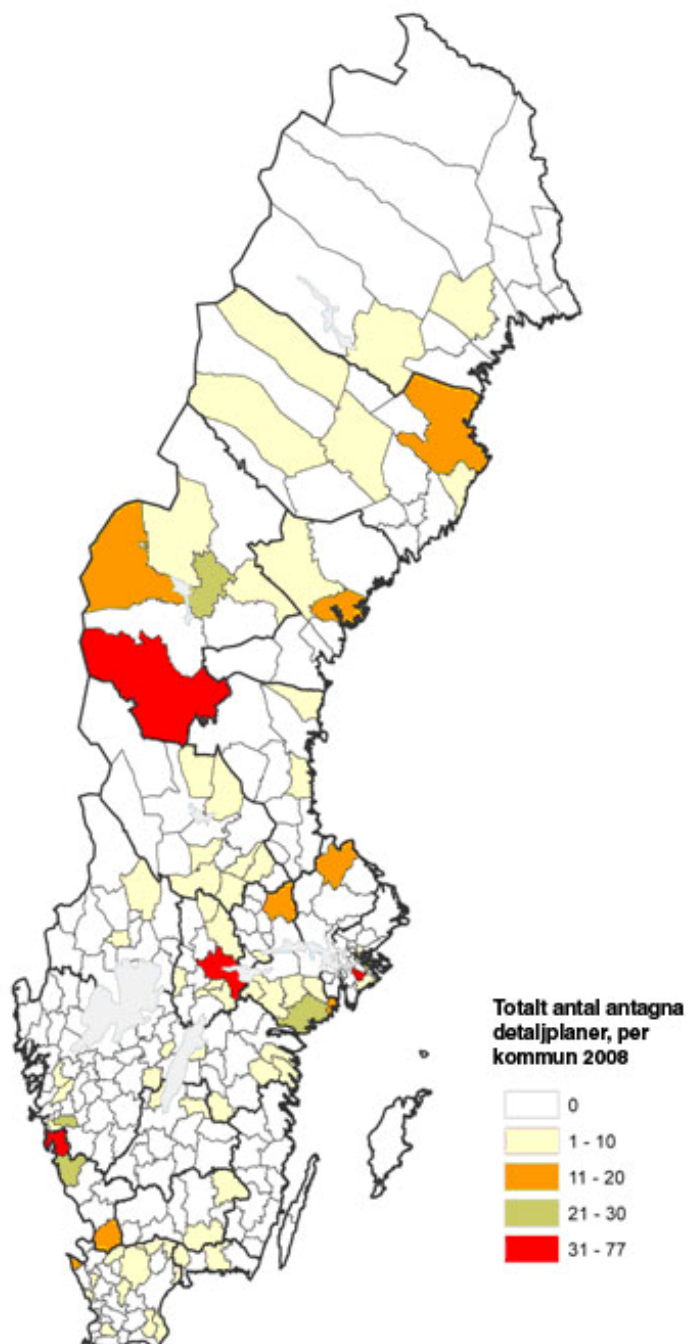
Få planer grundar sig på ett program

Ett generellt krav är att detaljplaner ska grunda sig på ett program, om det inte är onödigt. Avsikten är att planarbetet i ett tidigt skede ska komma till stånd med en dialog mellan kommunen och dem som kan beröras av den tilltänkta planen. Av det totalt antal antagna detaljplanerna är 1 223 (43 procent) antagna med normalt planförfarande. I enkäten anges att 266, eller 22 procent av dessa grundar sig på ett program.

Enkelt planförfarande 2008

Under 2008 antogs 918 detaljplaner (43 procent), detaljplaner med enkelt planförfarande. Detta är en ökning med tre procentenheter sedan 2007 då 853 (40 procent) av de antagna planerna antogs med enkelt planförfarande.

*Kommuner som har antagit fler än hälften av sina detaljplaner med enkelt planförfarande, per kommun, 2008**

* Här redovisas inga uppgifter för Kalmar län.

I kartan redovisas samtliga kommuner som har använt sig av enkelt planförfarande till mer än 50 procent. Antalet antagna detaljplaner varierar mellan dessa kommuner. Det är några kommuner som både har antagit många detaljplaner och som har en hög andel detaljplaner tagna med enkelt planförfarande. Totalt är det 79 kommuner som visas i kartan och dessa har i genomsnitt antagit 72 procent av detaljplanerna med enkelt planförfarande.

Det är fyra kommuner som har antagit fler än 30 detaljplaner. Över hälften är tagna med enkelt planförfarande. Dessa kommuner är Kungsbackas kommun (96 procent, 53 planer) i Hallands län, Härjedalens kommun (70 procent, 37 planer) i Jämtlands län. Huddinge kommun (64 procent, 36 planer) i Stockholms län och Örebro kommun (63 procent, 46 planer) i Örebro län. I gruppen som har antagit mellan 21 och 30 planer finner vi fem kommuner.

I enkäten ställdes en fråga om länsstyrelsen uppfattar att kommunens hantering av enkelt planförfarande är ett problem. Fem länsstyrelser skriver tydligt att de ser frågan som ett problem och att de jobbar tillsammans med kommunerna med detta. Ytterligare sju länsstyrelser uttrycker att det inte är något stort problem men att de jobbar med frågan. Länsstyrelserna gör det genom samrådsyttranden, kommunbesök, plangrupper, utbildningstillfällen och vid andra kontakter.

45 kommuner har inte använt sig av enkelt planförfarande och de har antagit mellan en och nio detaljplaner. 37 av dessa 45 kommuner är små och har färre än 25 000 invånare.

Prövade detaljplaner enligt 12 kap. 2 § PBL

Länsstyrelsen har, under år 2008, beslutat att pröva 29 detaljplaner enligt 12 kap. 2 § PBL. Detta har länsstyrelsen gjort på olika grunder. I 17 ärenden hänvisade länsstyrelsen till riksintressen. De kvarstående 23 grunderna handlar om säkerhet och hälsa. Orsaken till att man har hänvisat till säkerhet och hälsa är följande; hälsa (åtta), säkerhet (fyra), risk för olyckor (åtta), översvämningar (en) och erosion (två).

Av de prövade ärendena har åtta (26 procent) upphävts helt eller delvis. I dessa ärenden hänvisades det till riksintressen (fyra), hälsa (fyra), säkerhet (en) och risk för olyckor (en).

Överklagade detaljplaner 2008

Under 2008 överklagades 476 detaljplaner (21 procent) av antalet antagna detaljplaner. Vi saknar dock uppgifter för Västra Götalands län.

De kommuner som redovisar flest överklagade detaljplaner är Växjö kommun i Kronobergs län, Stockholms stad i Stockholms län, Uppsala kommun i Uppsala län, Malmö stad i Skåne län och Kiruna kommun i Norrbottens län. Det är i mycket olika grad som dessa kommuners antagna detaljplaner grundar sig på ett program.

Av de överklagade ärendena har 38 detaljplaner upphävts helt eller delvis. Länsstyrelserna har upphävt ärendena med hänvisning till felaktigt planförfarande (13). Felaktig planprocess (10). Brister i underlaget (tre). Och slutligen felaktig avgränsning av sakägarkretsen (två). För fyra kommuner angavs även andra orsaker till att beslutet hävts; allmänt intresse, riksintresse, hälsa, avsaknad av program och att detaljplanen inte uppfyller kraven i 2 kap 2 och 3 §§ PBL.

Antagna områdesbestämmelser

Få områdesbestämmelser antas i landet. Under år 2008 antogs 28 områdesbestämmelser och tio av dessa i Gävleborgs län. Det kan jämföras med att 37 områdesbestämmelser antogs under år 2007. Av de antagna områdesbestämmelserna har en överklagats till länsstyrelsen under år 2008 och ingen har upphävts under året.

Bygglov och förhandsbesked

Det har funnits vissa problem med att hantera de uppgifter som vi hämtat från plan- och byggenkäten till detta avsnitt. Det handlar framförallt om att vissa frågor har en låg svarsfrekvens. Det är svårt att veta om länsstyrelsen har låtit bli att svara på frågorna för att svaret är noll eller om länsstyrelsen inte har uppgifter så att de kan besvara frågorna. Vi redovisar dock i detta avsnitt de uppgifter som vi har fått in. Inför nästa års enkätundersökning måste åtgärder vidtas för att öka svarsfrekvensen. Frågorna i enkäten ska dessutom utformas så att svarsalternativet ”noll” kan skiljas ut från uteblivet svar.

Förordnande enligt 12 kap 4§ PBL

Tre beslut om förordnanden har meddelats under år 2008. De redovisar även ett upphävande av befintligt förordnande. Dessa beslut har fattats med hänvisning till riksintresse i tre beslut och med hänvisning till hälsa i ett beslut.

Prövningar av lov och förhandsbesked

124 kommunala beslut har kommit in till länsstyrelserna, med anledning av gällande förordning. Största delen av besluten har kommit in till länsstyrelserna i Gävleborgs (62) och Skåne län (44). (För denna fråga finns inga uppgifter registrerade i 118 kommuner.)

Överklagade bygglov och förhandsbesked

Uppgifter kring överklagade beslut om lov och förhandsbesked, finns svar från samtliga kommuner. Inkomna svar måste dock ifrågasättas. Boverket har samtidigt med bearbetningen av länsstyrelsernas svar, som redovisas i denna rapport, sammanställt statistik från länsstyrelsernas årsredovisningar för år 2008, i enlighet med regeringsuppdrag nr 6 år 2009. I årsredovisningens tabell 3.11, i kolumn C, där antal inkomna ärenden under år 2008 redovisas, anges genomgående högre siffror per län än de uppgifter som redovisats i plan- och byggenkäten. Den totala summan överklagade bygglov och förhandsbesked är enligt denna tabell: 5 926 överklaganden, medan det i plan- och byggenkäten kan summeras till 3 875 överklaganden. Detta innebär en skillnad mellan svaren i plan- och byggenkäten och länsstyrelsernas årsredovisningar med 2 051 överklagade bygglov. Detta förhållande gäller även överklagade detaljplaner och områdesbestämmelser. Vad denna skillnad beror på vet vi inte. Vi vet inte heller vad det rätta antalet är.

Bygglov krävs för att bygga nytt, bygga till eller göra vissa ändringar. Det krävs också bygglov för att anordna eller väsentligt ändra vissa anläggningar. I bygglovet prövas var en byggnad eller anläggning placeras och hur den utformas. Bland annat prövas om byggprojektet är lämpligt med hänsyn till landskapsbild och stadsbild eller om det medför fara eller betydande olägenhet för grannarna. Det krävs också att byggnaden ska ha ett estetiskt tilltalande yttre.

Förhandsbesked ska lämnas på ansökan för åtgärder som kräver bygglov.

(Bestämmelser om bygg-, rivningslov-, och marklov samt förhandsbesked finns i 8 Kap. PBL.)

Svaren i plan- och byggenkäten

Enligt plan- och byggenkäten har totalt 3 875 bygglov och förhandsbesked överklagats under år 2008. De kommuner som har flest överklagade bygglov och förhandsbesked är Göteborgs stad (252) i Västra Götalands län, Stockholms stad (198) i Stockholms län, Kungsbacka kommun (110) i Hallands län, Värmdö kommun (95) i Stockholms län, Hjo kommun (87) i Västra Götalands län, Kungälv kommun (85) i Västra Götalands län och Gotlands kommun (84) i Gotlands län.

Av de överklagade ärendena har länsstyrelsen upphävt, helt eller delvis, 751 (19 procent). För 141 av dessa beslut har länsstyrelsen angett på vilken grund besluten har upphävts. Länsstyrelsen har hänvisat till att: lovgiven åtgärd är ej "mindre avvikelser" (39), strider mot krav på "grannehörande" (30), uppfyller inte kraven i 2 kap (28), strider mot krav i 3 kap (22), strider mot bestämmelse i detaljplan/fastighetsplan (16), uppfyller inte detaljplanekravet (sex).

Beslut om kontrollplaner och ingripande

Sex beslut om kontrollplaner har överklagats till länsstyrelsen och tre av dessa upphävdes.

121 beslut om ingripande har överklagats till länsstyrelsen. Av dessa har 27 upphävts.

(För dessa frågor saknas uppgifter för mellan 73 och 77 kommuner.)

Tillsyn

Tillsynsplaner

Regeringen har de senaste åren ställt krav på länsstyrelserna att upprätta tillsynsplaner för samtliga verksamhetsområden. Detta har framgått av såväl budgetpropositioner som regleringsbrev under åren. I den senaste budgetpropositionen 2007/2008:1⁸, anges att regeringen har för avsikt att följa upp länsstyrelsernas tillsynsarbete och att regeringen vill få till stånd en effektivare och tydligare tillsyn inom olika verksamhetsområden.

I regleringsbrevet för budgetåret 2008 angavs under VO ”Tillsyn och vägledning” att länsstyrelserna i sin återskottsbildering bland annat skulle redovisa inom vilka områden tillsynsplaner saknas och skälen till detta. I årets regleringsbrev för 2009 återfinns däremot inte något uttryckligt krav på tillsynsplaner.

Samtidigt har länsstyrelseinstruktionen ändrats i vissa avseenden och från och med den 1 januari 2009 gäller att ”Länsstyrelsen ska ansvara för de tillsynsuppgifter som riksdagen eller regeringen har ålagt den” enligt 2§⁹.

Boverket har i årets plan- och byggenkät (2008/2009) ställt frågan om länsstyrelserna sammanställer sina iakttagelser i en tillsynsrapport eller motsvarande. Endast ett fåtal länsstyrelser har tagit fram en tillsynsplan /tillsynsrapport under år 2008.

Boverket, som tagit del av länsstyrelsernas planer och rapporter under de senaste tre åren, kan konstatera att flera länsstyrelser har tagit fram såväl planer som rapporter, under åren. Vissa av planerna har haft ett generellt innehåll och inte varit avsedda att gälla ett specifikt verksamhetsår.

Boverket kan också konstatera att det inte finns någon gemensam form eller arbetsmetod för hur länsstyrelsernas planer och rapporter ska tas fram eller för utformningen av dessa.

Varken i plan- och bygglagen (1987:10) eller i plan- och byggförordningen (1987:383) finns det krav på länsstyrelserna att ta fram en tillsynsrapport.

Regeringens krav på tillsynsplaner utgår med andra ord från regeringens behov av styrning så som det framkommer av budgetpropositionen. Regeringen uppdrog bland annat därför till länsrådet Magnus Holgersson att analysera länsstyrelsernas tillsynsverksamhet samt att lämna förslag till förbättringar. I februari 2009 överlämnades rapporten ”Länsstyrelsernas Tillsyn – dagsläge, möjliga förbättringar, framtidsutsikter”, till regeringen. Rapporten är utgiven av Länsstyrelsen i Östergötlands län.

I rapporten tolkar Länsrådet Magnus Holgersson avsaknaden av krav på tillsynsrapport i 2009 års regleringsbrev så, att kravet på tillsynsplaner möjligtvis kan betraktas som uppfyllt.¹⁰ Länsrådet menar också att det inte går att hävda att avsaknaden av tillsynsplaner är ett allvarligt problem

⁸ Utgiftsområde 1, ”Politikområde Regional samhällsorganisation” (sid.52)

⁹ Förordning (2007:825) med länsstyrelseinstruktion

¹⁰ Länsstyrelsernas Tillsyn – dagsläge, möjliga förbättringar, framtidsutsikter, sid. 67

men att planerna kan vara ett bra hjälpmedel för länsstyrelserna för att säkerställa att tillsyn blir genomförd.¹¹

Det är därför närmast en fråga för länsstyrelserna att utveckla arbetsmetoder som kan underlätta och vidareutveckla länsstyrelsernas tillsyn över plan- och byggväsendet.

Rutiner och arbetsmetoder

Boverket som enligt 1 kap. 8 § PBL har den allmänna uppsikten över plan- och byggnadsväsendet måste kunna förlita sig på att få adekvat och korrekt information från länsstyrelserna för att kunna ta detta ansvar. Av förarbetsuttalandena till 1 kap. 8 § PBL kan man utläsa att länsstyrelserna förutsätts medverka i Boverkets uppsiktsarbete. En sådan insats från länsstyrelserna är nödvändig för att skapa kunskap om hur kommunerna tillämpar de lagar och bestämmelser som styr plan- och byggområdet.

När det gäller frågor där länsstyrelserna inte direkt är delaktiga i kommunernas arbete på samma sätt som i planprocessen är det särskilt nödvändigt att nya former för länsstyrelsernas arbete tas fram. Länsstyrelsen behöver bland annat systematisera och utveckla de löpande kontakterna med kommunerna. Boverkets roll som drivande och stödjande kraft i systemet måste också förbättras.

När det gäller plan- och byggenkäten krävs insatser av såväl Boverket som länsstyrelserna för att det ska bli ett användbart verktyg för uppsikten. Boverket ska fortsätta att utveckla frågorna i enkäten. Länsstyrelserna måste skapa bättre förutsättningar för att ge tillförlitliga svar. Det innebär att länsstyrelsernas rutiner vid diarieföring av inkommande ärenden bör ses över.

¹¹ Länsstyrelsernas Tillsyn – dagsläge, möjliga förbättringar, framtidsutsikter, sid. 68.

Tabellbilaga

Översiktsplaner 2008								
Län	Aktualitetsprövning		Samråd			Granskningsyttrande		
	Lst avgett redogörelse inför kommunens aktualitetsprövning	Antal kommuner som aktualitetsprövat sin ÖP	Antal samrådsyttranden som länsstyrelsen avgett över:			Antal granskningsyttranden som länsstyrelsen avgett över:		
			ÖP	FÖP	Tillägg till ÖP	ÖP	FÖP	Tillägg till ÖP
Stockholm (AB)	1	1	1	2	0	0	4	0
Västerbotten (AC)	0	0	0	1	0	0	2	0
Norrbottn (BD)	0	2	0	0	0	0	1	0
Uppsala (C)	1	0	0	1	0	0	0	0
Södermanland (D)	0	0	0	2	1	0	3	0
Östergötland (E)	0	1	0	2	0	0	0	0
Jönköping (F)	0	0	0	0	0	0	3	0
Kronoberg (G)	1	1	1	2	1	1	2	1
Kalmar (H)	-	-	-	-	-	-	-	-
Gotland (I)	0	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge (K)	1	1	1	1	1	1	0	0
Skåne (M)	0	0	3	0	2	2	2	1
Halland (N)	0	1	0	1	0	0	2	0
Västra Götaland (O)	2	2	7	12	5	3	7	3
Värmland (S)	0	0	1	3	2	1	3	1
Örebro (T)	0	0	2	2	0	1	1	0
Västmanland (U)	0	0	1	1	0	0	0	0
Dalarna (W)	1	0	0	3	0	1	3	0
Gävleborg (X)	0	0	2	4	3	0	1	0
Västernorrland (Y)	0	0	0	7	2	0	0	2
Jämtland (Z)	0	0	0	2	0	0	3	0
Totalt	7	9	19	46	17	10	37	8

- Uppgift saknas

Översiktsplaner 2008, forts										
Län	Antal antagna			Tema för tilläggen						
	ÖP	FÖP	Tillägg till ÖP	kommunikationer	vindkraft	energi	grönstruktur	vatten	strandskydd	annat
Stockholm (AB)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västerbotten (AC)	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Norrbottn (BD)	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Uppsala (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Södermanland (D)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Östergötland (E)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jönköping (F)	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Kronoberg (G)	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalmar (H)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gotland (I)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge (K)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skåne (M)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Halland (N)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Västra Götaland (O)	0	5	1	0	3	0	0	0	0	0
Värmland (S)	0	3	1	0	1	0	0	0	0	0
Örebro (T)	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Västmanland (U)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dalarna (W)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Gävleborg (X)	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Västernorrland (Y)	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Jämtland (Z)	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	6	24	3	0	5	0	0	0	0	0

- Uppgift saknas

Detaljplaner (DP) 2007 och 2008												
Län	Antagna DP normalt planförfarande		Antagna DP enkelt planförfarande		Totalt antagna DP		Andel DP med enkelt planförfarande, procent		Antal Dp som grundar sig på program		Andel Dp som grundar sig på ett program, normalt planförfarande, procent	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Stockholm (AB)	232	188	103	134	335	322	31	42	28	34	12	18
Västerbotten (AC)	50	42	44	40	94	82	47	49	4	1	8	2
Norrbottn (BD)	30	51	21	40	51	91	41	44	2	11	7	22
Uppsala (C)	33	61	34	39	67	100	51	39	16	39	48	64
Södermanland (D)	54	44	32	45	86	89	37	51	10	8	19	18
Östergötland (E)	59	56	23	32	82	88	28	36	18	12	31	21
Jönköping (F)	45	56	21	20	66	76	32	26	26	16	58	29
Kronoberg (G)	32	43	0	18	32	61	0	30	5	6	16	14
Kalmar (H)	40	72*	36	32*	76	104*	47	31*	21	-	53	-
Gotland (I)	14	8	3	3	17	11	18	27	5	4	36	50
Blekinge (K)	10	16	20	15	30	31	67	48	2	5	20	31
Skåne (M)	203	160	103	94	306	254	34	37	58	6	29	4
Halland (N)	33	38	116	85	149	123	78	69	17	8	52	21
Västra Götaland (O)	224	197	103	110	327	307	31	36	64	63	29	32
Värmland (S)	38	46	5	12	43	58	12	21	9	15	24	33
Örebro (T)	45	38	49	53	94	91	52	58	8	4	18	11
Västmanland (U)	25	43	16	18	41	61	39	30	2	8	8	19
Dalarna (W)	33	37	34	38	67	75	51	51	11	9	33	24
Gävleborg (X)	46	47	23	35	69	82	33	43	3	3	7	6
Västernorrland (Y)	7	20	32	20	39	40	82	50	5	8	71	40
Jämtland (Z)	29	32	35	67	64	99	55	68	3	6	10	19
Totalt	1 282	1 223	853	918	2 135	2 141	40	43	317	266	25	22

*Uppgifter om Kalmar län är hämtade ur länsstyrelsernas åiterrapportering till Boverket år 2008

- Uppgift saknas

Detaljplaner (DP) 2007 och 2008 , forts												
Län	Antal DP som avviker från ÖP		Andel antagna DP som avviker från ÖP, %		Antal DP som lst beslutat pröva		Andel DP som lst beslutat pröva, %		Antal DP som upphävts		Andel DP som upphävts (av prövade), %	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Stockholm (AB)	-	0	-	0	-	4	-	1	-	1	-	25
Västerbotten (AC)	-	0	-	0	-	4	-	5	-	0	-	0
Norrbottn (BD)	-	14	-	15	-	3	-	3	-	0	-	0
Uppsala (C)	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0
Södermanland (D)	-	13	-	15	-	0	-	0	-	0	-	0
Östergötland (E)	-	16	-	18	-	0	-	0	-	0	-	0
Jönköping (F)	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0
Kronoberg (G)	-	0	-	0	-	1	-	2	-	0	-	0
Kalmar (H)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gotland (I)	-	1	-	9	-	1	-	9	-	0	-	0
Blekinge (K)	-	1	-	3	-	1	-	3	-	1	-	100
Skåne (M)	-	0	-	0	-	6	-	2	-	2	-	33
Halland (N)	-	3	-	2	-	0	-	0	-	0	-	0
Västra Götaland (O)	-	13	-	4	-	4	-	1	-	2	-	50
Värmland (S)	-	2	-	3	-	1	-	2	-	1	-	100
Örebro (T)	-	0	-	0	-	1	-	1	-	0	-	0
Västmanland (U)	-	1	-	2	-	0	-	0	-	0	-	0
Dalarna (W)	-	4	-	5	-	1	-	1	-	0	-	0
Gävleborg (X)	-	5	-	6	-	1	-	1	-	1	-	100
Västernorrland (Y)	-	4	-	10	-	1	-	3	-	0	-	0
Jämtland (Z)	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0
Totalt	41**	77	-	4	-	29	-	1	-	8	-	28

- Uppgift saknas

** Låg svarsfrekvens

Detaljplaner (DP) 2007 och 2008, forts														
Kommun	Antal överklagade DP		Andel överklagade DP, %		Antal upphävda överklagade DP		Andel upphävda DP, av överklagade DP, %		Antal Dp med MB/MKB		Andel Dp med MB/MKB, %		Antal uppävda strandskydd inom DP	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Stockholm (AB)	86	92	26	29	-	8	-	9	0	0	0	0	-	22
Västerbotten (AC)	12	13	13	16	-	3	-	23	7	3	7	4	-	17
Norrbotten (BD)	4	27	8	30	-	2	-	7	5	8	10	9	-	14
Uppsala (C)	19	19	28	19	-	4	-	21	5	8	7	8	-	4
Södermanland (D)	14	14	16	16	-	1	-	7	3	4	3	4	-	9
Östergötland (E)	22	16	27	18	-	0	-	0	0	14	0	16	-	5
Jönköping (F)	11	6	17	8	-	0	-	0	0	1	0	1	-	6
Kronoberg (G)	0	61	0	100	-	11	-	18	0	5	0	8	-	0
Kalmar (H)	16	18**	21	17	-	-	-	-	101	0	133	0	-	0
Gotland (I)	7	6	41	55	-	0	-	0	4	2	24	18	-	0
Blekinge (K)	1	8	3	26	-	1	-	13	0	2	0	6	-	9
Skåne (M)	67	91	22	36	-	0	-	0	0	10	0	4	-	8
Halland (N)	21	21	14	17	-	1	-	5	149	10	100	8	-	16
Västra Götaland (O)	68	-	21	-	-	-	-	-	7	0	2	0	-	0
Värmland (S)	9	12	21	21	-	0	-	0	41	6	95	10	-	16
Örebro (T)	9	11	10	12	-	0	-	0	23	2	24	2	-	4
Västmanland (U)	15	5	37	8	-	0	-	0	4	1	10	2	-	2
Dalarna (W)	16	14	24	19	-	3	-	21	1	0	1	0	-	12
Gävleborg (X)	8	21	12	26	-	2	-	10	6	47	9	57	-	25
Västernorrland (Y)	3	6	8	15	-	0	-	0	7	4	18	10	-	2
Jämtland (Z)	12	15	19	15	-	2	-	13	1	2	2	2	-	10
Totalt	420	476	20	21	-	38	-	8	364	129	17	6	-	181

- Uppgift saknas

** Uppgifter om Kalmar län är hämtade ur länsstyrelsernas återrapportering till Boverket år 2008

Områdesbestämmelser (OB) 2007 och 2008								
Kommun	Antal antagna OB		Antal OB som lst beslutat pröva		Antal OB som överklagats till lst		Antal OB som har upphävts	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Stockholm (AB)	6	0	-	0	0	0	-	0
Västerbotten (AC)	4	3	-	0	1	1	-	0
Norrbottn (BD)	0	2	-	0	0	0	-	0
Uppsala (C)	0	1	-	0	0	0	-	0
Södermanland (D)	0	0	-	0	0	0	-	0
Östergötland (E)	0	0	-	0	0	0	-	0
Jönköping (F)	1	0	-	0	0	0	-	0
Kronoberg (G)	0	0	-	0	0	0	-	0
Kalmar (H)	2	0*	-	-	-	-	-	-
Gotland (I)	0	0	-	0	0	0	-	0
Blekinge (K)	1	0	-	0	1	0	-	0
Skåne (M)	0	1	-	0	0	0	-	0
Halland (N)	0	0	-	0	0	0	-	0
Västra Götaland (O)	4	2	-	0	1	0	-	0
Värmland (S)	3	1	-	0	0	0	-	0
Örebro (T)	0	3	-	0	0	0	-	0
Västmanland (U)	3	1	-	0	0	0	-	0
Dalarna (W)	6	1	-	0	0	0	-	0
Gävleborg (X)	5	10	-	0	0	0	-	0
Västernorrland (Y)	2	3	-	0	0	0	-	0
Jämtland (Z)	0	0	-	0	0	0	-	0
Totalt	37	28	-	0	3	1	-	0

- Uppgift saknas

Lov och förhandsbesked m.m. 2008							
Kommun	Antal beslut om förordnande		Antal kommunala beslut ang gällande förordnande	Antal kommunala beslut som lst beslutat pröva	Antal kommunal beslut som upphävts	Antal lov eller förhandsbesked som överklagats till lst	Antal lov eller förhandsbesked som lst upphävt
	Nytt	Upphävande					
Stockholm (AB)	0	0	4	4	1	867	259
Västerbotten (AC)	0	0	0	0	0	71	10
Norrbotten (BD)	0	0	0	0	0	93	14
Uppsala (C)	1	0	4	0	0	77	17
Södermanland (D)	1	0	5	1	0	82	14
Östergötland (E)	0	0	0	0	0	104	21
Jönköping (F)	0	0	0	0	0	57	17
Kronoberg (G)	0	0	0	0	0	59	4
Kalmar (H)	-	-	-	-	-	-	-
Gotland (I)	0	0	0	0	0	84	10
Blekinge (K)	0	0	0	0	0	96	0
Skåne (M)	1	1	44	1	1	429	43
Halland (N)	0	0	0	0	0	304	9
Västra Götaland (O)	0	0	0	0	0	1 086	246
Värmland (S)	0	0	0	0	0	146	27
Örebro (T)	0	0	0	0	0	52	13
Västmanland (U)	0	0	2	0	0	43	5
Dalarna (W)	0	0	0	0	0	113	35
Gävleborg (X)	0	0	62	0	12	0	0
Västernorrland (Y)	0	0	0	0	0	64	3
Jämtland (Z)	0	0	3	3	0	48	4
Totalt	3	1	124	9	14	3 875	751

- Uppgift saknas

Lov och förhandsbesked m.m. 2008, forts							
Antal lov eller förhandsbesked som lst upphävt med hänvisning till:							
Kommun	strider mot krav i 3 kap.	strider mot krav på "granne hörande"	Strider mot bestämmelse i detaljplan/ fastighetsplan	lovgiven åtgärd är ej "mindre avvikelse"	uppfyller inte kraven i 2 kap	uppfyller inte detaljplanekravet	strider mot områdesbestämmelser
Stockholm (AB)	0	0	0	0	0	0	0
Västerbotten (AC)	0	0	0	0	0	0	0
Norrbottn (BD)	1	6	1	2	0	0	0
Uppsala (C)	4	4	4	5	8	0	0
Södermanland (D)	7	2	0	4	1	0	0
Östergötland (E)	2	3	3	5	0	3	0
Jönköping (F)	2	0	2	4	0	0	0
Kronoberg (G)	0	0	0	0	0	0	0
Kalmar (H)	-	-	-	-	-	-	-
Gotland (I)	2	1	2	2	7	0	0
Blekinge (K)	0	0	0	0	0	0	0
Skåne (M)	0	0	0	0	0	0	0
Halland (N)	1	2	1	6	1	1	0
Västra Götaland (O)	0	0	0	0	0	0	0
Värmland (S)	0	0	0	0	4	1	0
Örebro (T)	1	3	1	1	1	0	0
Västmanland (U)	0	1	0	1	0	1	0
Dalarna (W)	2	4	0	6	6	0	0
Gävleborg (X)	0	0	0	0	0	0	0
Västernorrland (Y)	0	2	0	3	0	0	0
Jämtland (Z)	0	2	2	0	0	0	0
Totalt	22	30	16	39	28	6	0

- Uppgift saknas

Lov och förhandsbesked m.m. 2008, forts				
Kommun	Antal överklagade kontrollplaner	Antal upphävda kontrollplaner	Överklagade beslut om ingripande	Upphävda beslut om ingripande
Stockholm (AB)	0	0	5	0
Västerbotten (AC)	0	0	1	1
Norrbottn (BD)	0	0	2	1
Uppsala (C)	0	0	11	3
Södermanland (D)	0	0	0	0
Östergötland (E)	2	0	30	5
Jönköping (F)	3	2	7	2
Kronoberg (G)	0	0	0	0
Kalmar (H)	-	-	-	-
Gotland (I)	0	0	5	1
Blekinge (K)	1	0	12	0
Skåne (M)	0	0	4	0
Halland (N)	0	0	14	2
Västra Götaland (O)	0	0	0	0
Värmland (S)	0	1	1	1
Örebro (T)	0	0	8	2
Västmanland (U)	0	0	0	0
Dalarna (W)	0	0	18	9
Gävleborg (X)	0	0	0	0
Västernorrland (Y)	0	0	0	0
Jämtland (Z)	0	0	3	0
Totalt	6	3	121	27

- Uppgift saknas

Boverket

Box 534, 371 23 Karlskrona
Tel: 0455-35 30 00. Fax: 0455-35 31 00
www.boverket.se